

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt stran
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Nova uredba za vinogradnike-posestnike.

Oddelek za davke v finančnem ministrstvu je 16. januarja t. l. izdal navodilo, po katerem bi morali vinogradniki-posestniki za vino, ki ga sami pridelajo ter tudi sami za domačo rabo zaužijejo, ako ga iz občine, kjer je njihov vinograd, prepeljejo ali prenesejo v občino, kjer stanujejo, plačati državno in oblastno trošarino. »Kmetska zveza« s sedežem v Mariboru je, kakor smo poročali v »Slov. Gospodarju« 19. februarja, poslala 12. februarja finančnemu ministrstvu v Beograd ulogo in prošnjo, da se to navodilo ukine. Oddelek za davke v finančnem ministrstvu je nato izdal 21. februarja novo navodilo, s katerim je navodilo z dne 16. januarja ukinil. V novem navodilu se določa sledeče: Vinogradniki — posestniki vinogradov, ki sami ali s plačanimi dninarji obdelujejo svoje vinograde, pa ne stanujejo v občini, kjer so njihovi vinogradi, ako želijo tekom leta prenesti domov gotove količine vina za uporabo, morajo po izvršeni proizvodnji vina po 20. novembru, oziroma ako se pretakanje vrši pozneje, do 31. januarja prijaviti ves pridelek vina pristojnemu oddelku finančne kontrole. Oddelek bo prijave pregledal in ugotovil količino vinskega pridelka pri vsakem vinogradniku in o tem na pravil poseben zabeležek. Ti vinograd-

niki morajo s prijavo o pridelku vina obenem napraviti prošnjo, kolkovano s 5 dinarji, za dovoljenje, da morejo vino prenesti (prepeljati) domov in koliko na mesec. Oddelek finančne kontrole bo to prošnjo poslal finančni direkciji s poročilom, koliko je dotični vinogradnik v tem letu pridelal vina, kje je to vino ter kam in v koliki količini ga vinogradnik želi prenesti za domačo porabo. Finančna direkcija bo o tem izdala hitno odločitev o vsaki prošnji in ona more odobriti prenos vina iz ene občine v drugo brez plačila državne in oblastne trošarine za domačo porabo do 100 litrov mesečno. Ta količina se more prenesti enkrat ali večkrat tekom meseca. Izdano odobrenje bo finančna direkcija vpisala v kontrolno knjižico, ki jo bo potem pristojnega oddelka finančne kontrole poslala prošnjiku, kateri mora za knjižico plačati določeno ceno. Vinogradnik je dolžan prijaviti vsak prenos dovoljene količine vina za domačo porabo pristojnemu oddelku finančne kontrole, ki bo preneseno količino vina vpisal v kontrolno knjižico. Prenos grozdja in mošta (sladkega novega vina) za časa trgatve iz občine, kjer so vinogradi, v občino stanovališča je svoboden za vsakega brez vsake prijave in brez vsakega dovoljenja, ker to niso troš. predmeti.

nadaljnim obregovanjem. Radi našega lista se tudi ne bi pečali s »Kmetskim listom« ter ne bi o tem izgubljali besede. Ako proti njemu izpregovorimo kakšno besedo, je to radi slovenskega kmeta in njegovih zadev. Stvar pa je ta: »Kmetska zveza« je poslala finančnemu ministru in drugim pristojnim činiteljem v Beograd strokovno utemeljeno ulogo in prošnjo, naj se novo tolmačenje trošarinskega zakona, izdano 16. januarja tega leta od oddelka za davke v finančnem ministrstvu, ukine. Po tem tolmačenju bi morali od zdaj naprej posestniki vinogradov, ki svojega vina ne zaužijejo v tisti občini, kjer je njihov vinograd, marveč ga prepeljejo ali prenesejo v občino, kjer stanujejo, plačati državno in oblastno (banovinsko) trošarino. O tej lepi, stvarno utemeljeni in dobro sestavljeni ulogi izreka »Kmetski list« v svoji številki, dne 26. februarja tako z viška dol to-le zafrkljivo sodbo: »V »Slov. Gospodarju« beremo, kako se je za neke želje slovenskih vinogradnikov zavzela »Kmetska zveza«. Pisec, ki je v »Kmetskem listu« zapisal sodbo o »nekih željah slovenskih vinogradnikov«, gotovo ne ve ali se ne zaveda, za kaj gre. Pisec najbrž ni sin kmetskih staršev, marveč mestno dete, ki vinogradniških razmer osobito na Štajerskem ne pozna. Ko bi naše štajerske razmere poznal, bi vedel, koliko kmetov ima svoje vinograde v drugih občinah, kaj torej novo tolmačenje trošarinskega zakona pomenja za kmetskega vinogradnika ter menda ne bi sodil, da gre za »neke želje slovenskih vinogradnikov«.

Zanimiva je sodba »Kmetskega lista« ne samo o »nekih željah slovenskih vinogradnikov«, marveč tudi o »Kmetski zvezi« sami. O njej namreč tako-le modruje: »Kmetska zveza« nima nobenih posebnih pravic in nobene posebne moči, ampak ima le toliko pravice in moči, kolikor je ima vsako društvo in tudi vsak posameznik in prav nič več. Če torej »Kmetska zveza« piše ministru, naj naredi to ali to, je tako pisanje toliko vredno, kakor če mu piše Capov Nata ali pa Pungerčev Jože iz Kotlje vasi. Čudne besede iz ust človeka, ki se ponaša s tem, da je »kmetski pokretač«. Odbor »Kmetske zveze« in tudi odbore njenih društev tvorijo kmetje: po označbi »Kmetsk. lista« Capov Nata in Pungerčev Jože iz Kotlje vasi. Kaj ne da značilna označba?! Duh, ki iz njega izvira ta označba, je duh svobodomiselnosti, ki jo je ta »kmetski pokretač« prinesel s seboj iz liberalnega

Kmetom v preudarek.

Lastna korist in zgled drugih stanov kličejo kmeta k stanovski organizaciji. Stanovska organizacija pospešuje in goji strokovno in splošno izobrazbo kmeta, omogočuje izpolnjevanje kmetske proizvodnje, utrjuje podlago za gospodarski napredek posameznikov ter združuje posamezne kmetske ljudi v trdno strnjeno verigo kmetskega stanu. Zgled drugih stanov: delavcev, obrtnikov, trgovcev, industrijcev, celo tudi uradnikov, ki s krepko organizacijo branijo svoje interese in uveljavljajo svoje težnje in zahteve, mora kmetom biti v spodbudo, da zgradijo svojo lastno organizacijo, ki bo vse poedince, kateri so sedaj kakor raztepljeni udje telesa, zbrala in združila v eno. Lepo se

razvijajoča kmetska organizacija, ki temelji na načelih, katera so več kakor 1000 let slovenskemu kmetu sveta ter so bila od nekdanj najtrdnjše opora njegovega življenja, ni vsakemu pogodu. Oglejmo si nekoliko te »kmetske prijatelje« in posluhnimo malo njihovo »kmetsko« žebiranje.

»Kmetski list«.

Obregne se rad na »Slovenskega Gospodarja«. Mu nič ne zamerimo ter se tudi nanj nič ne jezimo. Dobro vemo, kolike zasluge ima »Slovenski Gospodar« za slovenskega kmeta v narodnem in gospodarskem oziru, da pa »Kmetski list« v tem oziru nima nobenih. Zato mu odkrito privoščimo veselje nad

ali pa socialističnega tabora, kjer je prej bil. Čemu pa vi, gospodje »kmet-ski pokretači«, hauzirate okoli s svojim »kmetiskim pokretom«, če pa so vam preprosti kmetje, ki se zavzemajo za koristi svojega stanu, Capovi Nate in Pungerčevi Jožeki iz Kotlje vasi?

»Domovina«.

Je verna hčerka Jutrovska. Ker je »Jutro« napadlo slovensko zadružništvo in zlasti njegovo najmočnejšo zastopnico Zadružno zvezo v Ljubljani, je tudi »Domovina« prihitela za njim ter se obregnila na naše posojilnice in hranilnice. Lažljivo jim očita, da nočejo dajati kmetom posojil, marveč da rajši pošiljajo denar Zadružni zvezi v Ljubljano, ker s tem več zaslužijo. To je vse neresnično in s prozornim namenom izmišljeno. Resnica je, da dobi vsak kmet, ki išče kredit, posojilo, in to pod ugodnimi pogoji. Predpogoj je kajpada, da je posojilo varno. Ako ta predpogoj ni izpolnjen, nobena posojilnica ne more dati posojila, ker denar, ki ga izposojuje, ni njen, marveč vlagatelj, torej pri kmetiskih posojilnicah kmetški denar. Kar se pa tiče naložb pri Zadružni zvezi, je znano, da ista obrestuje vezane

vloge le po 7%, zato dobijo posamezne posojilnice za posojila vsaj toliko, celo še več, kakor pa če svoj denar shranijo pri Zadružni zvezi. Namen, ki ga imajo ljudje, ki so za »Jutrom« in »Domovino«, z napadi na naše zadružništvo, je prozoren: vzeti hočejo kmetiskim posojilnicam zaupanje ter oškodovati posojilnice in Zadružno zvezo. Nič jim ni mar, da s tem oškodujejo ves narod in njegovo gospodarstvo. Njihova špekulacija je ta: če omajamo zaupanje kmetiskemu posojilništvu in zadružništvu, bo denar šel v mesta ter bo napolnil blagajne raznih bank. Naš kmet pa je vsled težkih izkustev toliko moder, da ne bo nasedel tem špekulacijam. Slavenska banka in po njej storjena škoda še ni pozabljena. »Jutro« in »Domovina« gotovo boljše znata nego naši kmetje, komu so tisti ljudje bili blizu, ki so vodili Slavensko banko.

Slovenski kmetje kličejo: roke proč od našega posojilništva in zadružništva! Zadružništvo je najtrdnjša gospodarska opora našega kmeta. Stanovska kmetška organizacija pa je najboljša jamstvo kmetškega napredka. V vzajemnosti in slogi je moč za vsak stan. Kmet, ali se tega zavedaš?

V DRUGIH DRŽAVAH.

Reka bo svobodna luka. Ker je Reka prisiljena že leta životariti brez pravega zaledja, so postale gospodarske prilike obupne. Da rešijo Reko ekonomskega propada, jo bodo proglasili ob 6 obletnici zasedbe po Italiji 16. marca tega leta za svobodno luko. Svobodni pas bo obsegal tudi Opatijo, Volosko in Lovrano. Svoječasno je že bila proglašena svobodna cona v Trstu in Genovi in sedaj pride na vrsto še Reka.

Francoska vlada zopet padla. Zadnjič smo poročali o sestavi nove francoske vlade pod predsedstvom Chautempsa. Ta vlada je trajala komaj 48 ur in je morala podati ostavko pri prvem glasovanju glede zaupnice v parlamentu. Nalogo: sestaviti delazmožno vlado, je prevzel prejšnji predsednik Tardieu, ki jo je sestavil in bo stopil z njo pred parlament v sredo, 5. marca.

Londonska razorožitvena posvetovanja so ponovno odgojena radi neprestanih kriz francoske vlade.

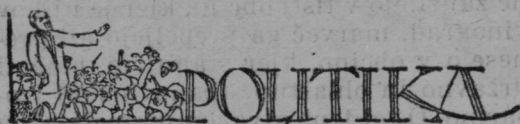
Krog skupnih posestev v Rusiji. Sovjeti hočejo za vsako ceno uvesti po celi državi skupno gospodarstvo kmečkih posestev. Vlada si hoče zagotoviti zadostno pomladno setev, da bodo mesta za tekoče leto preskrbljena s prehrano. Za vodstvo, nadzorstvo in izvedbo setve sta bili izdani dve odredbi. Po prvi je bilo odposlanih iz mestnih okrožnih sovjetrov 7000 najhujših sovjetskih članov za eno leto v kraje skupnega (kolektivnega) gospodarstva. Ti bodo vodili krajevne in okrajne soviete. Po drugi odredbi bodo poslani iz osrednje uprave na skupna gospodarstva računovodje. Za čas setve do 1. maja se mora poslati iz osrednjih upravnih oblasti 90 odstotkov agronomov, živinorejcev, živinozdravnikov itd. na skupna gospodarstva. Na skupnih gospodarstvih (v kolektivih) bodo vodili setvena dela študenti zadnjih dveh letnikov polje-

delskih šol. S tema odredbama hočejo sovjeti zlomiti sedanji odpor kmetov, ki se seve ustavljajo skupnemu gospodarstvu, ki se bo itak zrušilo v popoln nič ter največje pomanjkanje.

Zakona o zdravstvenih občinah in bolnicah.

Na predlog ministra socialne politike in narodnega zdravja je Njegovo Veličanstvo kralj predpisal in proglasil zakon o zdravstvenih občinah, ki dobi obvezno moč 30 dni po razglasitvi v »Službenih Novinah«. S tem zakonom se za pospeševanje narodnega zdravja ustanavljajo zdravstvene občine. Mestne in trške občine z več ko 4000 prebivalcev in kmetške občine z več ko 6000 prebivalcev so samostojne zdravstvene občine. Mesta in trgi z manj ko 4000 prebivalcev in kmetške občine z manj ko 6000 prebivalcev lahko v roku 3 mesecev sklenejo, da ostanejo ali postanejo samostojne zdravstvene občine; končno sodbo o tem sklepu izreče ban po zaslišanju sanitetnega sveta. Ako se več občin združi v eno zdravstveno občino, ne more področje združene zdravstvene občine imeti manj ko 6000 prebivalcev in ne več ko 15.000 prebivalcev. Dolžnosti samostojnih zdravstvenih občin so te: postaviti in plačati morajo na vsakih 10.000 prebivalcev po enega občinskega zdravnika, na vsakih 10.000 prebivalcev po eno sestro pomočnico, na vsakih 5000 prebivalcev po eno kvalificirano občinsko babico, plačati morajo tudi bolniške pristojbine za svoje siromašne občane po zakonu o bolnicah. Ako je v občini prebivalcev več ko 15 tisoč, veljajo določbe o babicah samo za prvih 15.000 prebivalcev, preko tega števila pa se postavljajo babice po stvarni potrebi. Vse te izdatke samostojne zdravstvene občine vnašajo v redni občinski proračun. Vse gori imenovane osebe se postavlja na podlagi razpisa službe z izvolitvijo od strani samostojnih občinskih zdravstvenih odborov. Izvolitev zdravnika potrdi ban po zaslišanju banskega sanitetnega sveta. Za vsako področje zdravstvene občine odredi ban sedež občinskega zdravnika. — Na področju združene zdravstvene občine ban postavlja zdravnika in sestro pomočnico. To osebo velja za banovinsko. Krediti se vne-sejo v banovinske proračune. Uprava občine z največ 10.000 prebivalcev na področju združene zdravstvene občine je dolžna iz sredstev svojega proračuna postaviti kvalificirano babico. V to svrho se lahko združi več občin, da plačajo babico. Ban skrbi za to, da dobijo dravniki na svojih sedežih naturalno stanovanje. Kakor določajo prehodne naredbe, morajo bani v roku 6 mesecev po uveljavljanju tega zakona določiti področja ujedinenih zdravstvenih občin.

Nj. Vel. kralj je tudi podpisal in proglasil zakon o bolnicah. V njem se kot državne bolnice proglašajo: obča državna bolnica v Beogradu in državne bolnice v Nišu, Skoplju, Novem Sadu in Sarajevu ter bolnice za duševne bo-

V NAŠI DRŽAVI.

Banski proračun. Celi minuli teden so trajala posvetovanja banov v Beogradu s finančnim ministrom glede sestavitve banskih proračunov za l. 1930-31. Banski proračuni morajo biti z ozirom na dohodke v skladu z državnim proračunom. Finančni minister je naglasil glavno načelo pri banskih proračunih, ki morajo biti po vzgledu državnega proračuna sestavljeni pod pravcem štedenja. Dravska banovina bo obdržala vse dohodke, ki so jih imele njene bivše samouprave. Dohodke bodo tvorile tudi doklade na državne davke; vendar se ne smejo nalagati nikakšne nove doklade, ki bi obremenjevale davkonplačevalce. Dosedanja občinska trošarina se bo smela povišati od 0.50 na 1 Din, dosedanja oblastna trošarina kot banska bo povišana za 100 procentov. Banska uprava bo pobirala sama trošarino in jo bo uporabljala za svoje potrebe tako, da v državnem proračunu kot dohodek sploh ne pride v poštev. Obe bivši slovenski samoupravi sta imeli letno skupaj 8 milijonov Din dohodkov na trošarini. Banska uprava bo zvišala ta trošarinski znesek na 20 milijonov Din. — Redni proračun dravske banovine znaša okroglih 150 milijonov, izredni 50 milijonov. Za gradnjo novih cest in za zboljšanje obstoječih bo najela banovina posojilo. Posebni banovinski dohodki bodo določeni po pravilniku, katerega bo potrdil finančni minister.

Odposlanstvo noslancev bivše Radičeve stranke pred kraljem. Koncem marca se bodo poklonili kralju vsi poslanci bivše Radičeve stranke. Priprave za odposlanstvo so v polnem teku.

lezni v Kovini, Toponici, na Stenjevci in v Beogradu. Druge javne bolnice so vse občinske ali banovinske. Minister za socialno politiko lahko v sporazu-

mu s predsednikom ministrskega sveta prevzame kot državne bolnice bolnico občine Banjaluka ter bolnice v Splitu, Stenjevci in v Ljubljani.

ZA NEDELJO

Srednji vek in pokristjanjenje Slovanov.

Splošno o srednjem veku.

Srednji vek se razlikuje od starega glede krščanstva bistveno v teh le točkah: 1. Predvsem z ozirom na kraj in delovanje Cerkev. V starem veku je bilo težišče cerkvenega delovanja na vzhodu ter jugu tedaj znanega sveta, v Aziji, Afriki ter po vzhodnih in zapadnih delih Evrope; v srednjem veku pa po izgubi Azije ter Afrike na mohamedansko vero in vzhodne Evrope na razkol v srednji ter zapadni Evropi. — 2. Način delovanja Cerkev je različen. V starem veku se je naslanjala Cerkev pri prodiranju na kulturo vseh polj človeškega življenja in njena naloga je bila: Že obstoječe kulturne razmere očistiti poganske gnilobe. V srednjem veku je morala Cerkev popolnoma divje narode, katere je zaneslo v Evropo preseljevanje narodov, učiti: poljedelstva, umetnosti ter raznih drugih znanosti. V starem veku se je razvijala Cerkev na podlagi urejene ter upravno dovršene rimske države in je bilo treba obstoječo zakonodajo le omiliti s krščanskimi načeli; v srednjem veku so bile ustvarjene popolnoma nove države pod vodstvom Cerkev in s priklopitevijo na njo. Vse srednjeveške nove državne tvorbe so prejele skraja — krščanski pečat od Cerkev. 3. Uspeh ter delokrog Cerkev v srednjem veku je bil celo drugačen. Cesar se Cerkvam v starem veku ni posrečilo, da bi bila dosegla in si popolnoma osvojila, do tega cilja se je povzpela v srednjem veku. Ravno v srednjem veku je prešinilo krščanstvo s svojo blaženostjo vse sloje človeške družbe. Družina, družbe in države so bile urejene po krščanskih načelih. Lepo urejeno razmerje med Cerkvijo ter državo se kaže najlepše v srednjem veku. Bila je to doba žive ter globoke vere in visoke požrtvovalnosti. Cerkev ter nje, na čelu papež sta bila voditelja narodov in sta jih družila v veliko skupno družino, ki je strmela za enim ciljem na tem in onem svetu. In ta vodilna uloga Cerkev je bila narodom le v vsestranski dobrobit. Pod vodstvom Cerkev se je ravno v srednjem veku razvilo na uprav sijajen način: pesništvo, stavbena ter slikarska umetnost in vse razne druge panoge znanosti. In pri vsem tem je ostala ohranjena zahteva človeštva po — prostosti.

Nekaj o preseljevanju narodov.

Preseljevanje narodov, to se pravi oborožena naselitev divjih narodov v mejah rimskega cesarstva, je ena najbolj čudnih prikazni v zgodovini Evrope, ki je ucepila pokvarjenemu in izumirajočemu rimskemu življu nove

moči in obenem pa je nudila Cerkvam priložnost, pokazati sposobnost: popolnoma podivjano in pogansko človeštvo oblažiti — pokristjaniti. Cerkev je v ožigled preseljevanju narodov svojo nalogo izpolnila sijajno. Novi narodi, ki so prihrumeli iz vzhoda v krog mej kulturnega rimskega cesarstva, se niso pokristjanili od posameznika do posameznika, ampak v ogromnih množinah kakor v nobeni drugi dobi ne poprej in ne pozneje.

Pokristjanjenje Slovanov.

Ni nam mogoče, obravnavati sprejem krščanske vere od strani vseh potom preseljevanja v Evropo došlih narodov, ampak se moramo omejiti na kratko le na pokristjanjenje slovanskih narodov. Karantanci (Slovenci), ki so se naselili pred 592 po Štajerskem, Koroškem ter Kranjskem in so prvotno porušili ostankе tamošnjega krščanstva iz rimske dobe, so postali kristjani po misijonarjih iz Solnograda in Bavorske.

Hrvatí so se spreobrnili en del pod svojim knezom Porga po pridigah rimske duhovščine krog leta 680, ostali del začetkom 9. stoletja. Srbi so bili h krstu prisiljeni od cesarja Heraklija (610 do 641) in so odpadli l. 827 istočasno od grškega cesarstva in krščanstva. Leta 868 so bili zopet podjarmljeni in pokristjanjeni.

Bolgare je pokristjanil njihov knez Boris. Njegova sestra je sprejela kot ujetnica krščanstvo v Carigradu in je spreobrnila po vrnitvi tudi svojega brata, ki se je pustil krstiti na ime Mihael (krog leta 867).

Slovane na sedanjem Moravskem so spreobračali najprej nemški misijonarji iz Passau in Solnograda. Knez Rastislav (863) je poklical v deželo grška menica Cirila in Metoda, ki sta delovala štiri leta z največjim uspehom med narodom, upeljala v bogoslužje slovanski jezik ter obred, predstavila sveto pismo v narodni jezik in izumila cirilico. — (Podrobnosti iz življenja in delovanja sv. Cirila in Metoda so itak znane našim čitateljem.)

Čehi so prejeli krščanstvo od Nemcev med leti 845 do 997.

Poljake je pokristjanil njih vladar Boleslav Chrobriy (992—1025), ki je naselil kot misijonarje benediktince.

Med Rusi so začeli širiti krščanstvo vero grški misijonarji, a njihov uspeh je bil zelo malenkosten. Ruski narod je začel prestopati v množinah v krščanstvo, ko je postalo mesto Kijev (1035) središče gibanja misijonskega delovanja. Rusija je bila v cerkvenem oziru vedno odvisna od Carigrada in radi tega je zašla z njim vred v razkol z Rimom. Sedež ruskega metropolita je bil prenešen leta 1328 iz Kijeva v Moskvo. Neodvisnost od Carigrada si je prisvojila ruska cerkev še le leta 1589.

★

Smrt dveh kardinalov. Dne 26. februarja je umrl v Rimu sloviti kardinal

Odstrani vso nesnago, ne da bi tkanina pri tem trpela niti najmanjše škode. Radi tega je za pranje volne in svile idealno sredstvo

212-III

Merry del Val, ki je opravljal pod papežem Pijem X. posle državnega tajnika. Rodom je bil Španec in rojen leta 1865. Bil je zelo učen, izboren diplomat in pri vsem tem pa svet mož, ki je bil najbolj sposoben izvajati smernice papeža Pija X. v smislu verske obnove. — Posebno je znal braniti pravice Cerkev napram njenim sovražnikom v Franciji. Dne 23. februarja je umrl v Rimu 61 letni kardinal Karol Perosi Bil je rodom Italjan. Sedaj je v celem le 60 kardinalov in sicer 27 Italjanov in 33 drugih narodnosti.

Nove knjige.

Našim fantom-vojakom naročajte domačini, starši znanci in prijatelji tednik »Nedelja«. Naši fantje-vojaki širom domovine nimajo prilike za redno službo božjo. Zelo dobro nadomestilo jim bo tednik »Nedelja«, ki jim prinese za vsako evangelij in še drugega poučnega in razvedrilnega čtiva. Daleč od doma bodo tako navezani na dom. »Nedelja«, ki prihaja tedensko na 16 straneh, stane polletno le 12 Din, celoletno 24 Din. Pripominjamo, da so vsi celoletni naročniki »Nedelje« zavarovani za Din 1000 (en tisoč Din) za slučaj smrtne nesreče. Kdor hoče, da se mu vrne fant tudi na duši zdrav od vojakov, bo naročil zanj »Nedeljo«. — Prosimo za natančen naslov.

Šmarnice 1930. Marija in presv. Srce Jezusovo. Spisal I. Bernik. — Založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, stanejo Din 26. Razmeroma veliko se je teh šmarnic že v predprodaji oddalo. So pa še na razpolago. Blagovolite čimprej naročiti!

Mož v sivi suknji — detektivski roman — je izšel v Cirilovi knjižnici. — Stane broširana Din 20, vezana Din 32 in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

NOVICE

Za upravitelja dekanije Braslovče je imenovan preč. gospod Karol Presker, župnik v Šmartnem ob Paki.

Duhovniške spremembe. Za kaplana k Sv. Benediktu v Slov. goricah pride Anton Ravšl. Mihael Čarf od Sv. Marjete pri Moškanjcih pride za provizorja k Sv. Ulriku na Strojni z bivališčem v župnišču v Prevaljah.

Heilige Saat — smo vsem gg. duhovnikom, ki so dosedaj naročili, že razposlali. Upamo, da že imajo v rokah. — Ako bi kdo ne dobil, naj reklamira. Tudi se še sprejemajo nova naročila. —

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Percil se je v Konjicah v nedeljo, 2. marca gospod Josip Stabej, višji oficijal pri mariborskem okrajnem cestnem odboru, z g. Josipino Lunder. Bilo srečno!

Kuhinjski nož si je zasadil v trebuh. V četrtek 27. februarja si je končal življenje na izreden način posestnik Anton Damiš iz Partinja pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Sprl se je s svojo ženo radi dednine, zagrabil kuhinjski nož, si ga zasadil v trebuh tako, da so mu izstopila čreva. Mariborski rešilni oddelk je prepeljal nesrečneža v mariborsko bolnico, kjer je kmalu izdihnil.

Otrck utonil. V potoku, ki teče skozi Hoče pri Mariboru, je utonila 3 letna hčerkica hočkega trgovca Razbornika.

Umrjeno so našli v župniji Sv. Lovrenca v Slov. goricah Marijo Vilčnik. Umr je bil izvršen v stanovanju Vilčnice, ki je bila vsa ranjena po telesu.

Levo roko je odrezala slamoreznica hlapcu Jožefu Hvala v Hotenju pri Ponikvi pri Žalcu. Pri potiskanju sena v korito slamoreznice je zašel predaleč z roko.

Desno nogo si je zlomil 19 letni Stanek Sovič iz Leskovca pri Ptuj, ko mu je padel pri nalaganju lesa na kolodvoru na Pragerskem hloď na nogo. Težko ranjenega fanta so prepeljali v mariborsko bolnico.

Borza beračev. Borze za določevanje svetovnih cen: denarju, lesu, živilom itd. se poslužujejo bogataši. V Berlinu obstoja v gostilni pri kolodvoru borza beračev in ima zunaj svarilni napis: »Beračenje prepovedano.« V to borzo znosijo vsaki dan dobro organizirani berači ostanke jedil, cigaret, cigar, stare obleke, čevlje in druge razne ropotije. Beraško borzno blago sprejme posestnik zgoraj omenjene krčme, ki določa cene in razprodaja živila ter predmete na brezposelne in one vsega pomilovanja vredne sloje, ki so revnejši od prosjakov.

Bivši angleški minister si je pozidal lastnoročno hišo na deželi. — Angleški lord Winston Churschill je bil po vojni večkrat finančni minister. V sedanjih delavski vladi Mac Donalda lord ni minister in živi na svoji posesti v kraju Westerhahm. Čisto sam je pozidal lastnoročno hišo, na kateri je napis: »Hiša, katero je zgradil Winston.«

Poprava Kleopatrine igle. V Londonu so tekom časa popravili že skoro vsi

kar so Nemci med svetovno vojno razrušili s svojimi zračnimi napadi. V zadnjem času pa javnost zahteva, da se vsaj nekoliko ohranijo ti spomini na nemške napade, zlasti razrušenje na Viktorijinem nabrežju. Na tem nabrežju stoji obelisk (visok steber — spomenik iz kamna), ki so ga Angleži pred kakimi sto leti pripeljali iz Egipta in ki je znan pod imenom Kleopatrina igla (po egiptovski kraljici Kleopatri, ki je slovela po svoji izredni lepoti). — Novembra meseca leta 1917 so Nemci iz svoji letal vrgli več bomb na Viktorijino obrežje, porušili obrežni zid in ena izmed bomb je močno poškodovala podstavek obeliska. Na tem kamenitem podstavku, ki so ga bombe razbile, stojita dve bronasti sfingi, od katerih ena je od drobcev prevrtna skozi glavo do života. Pri napadu je bilo ubito tudi troje oseb, več pa jih je bilo ranjenih. Londonska mestna uprava hoče sedaj postaviti novo sfingo in popolnoma popraviti kameniti podstavek, ki je doslej privabljal množice gledalcev. Meščani zahtevajo, da se vse razbitine ohranijo, kakoršne so, ako pa to ne bi bilo mogoče, naj se napravi bronasta plošča, ki bo na veke označala, v kaki nevarnosti je bila »Kleopatrina igla«, ki pa je k sreči ostala nepoškodovana.

Irci odlašajo z ženitvijo. Kakor so pokazali rezultati nedavnega ljudskega štetja v Irski državi, ki so bili ravnokar objavljeni, so moški na Irskem zelo počasni, kar se tiče ženitve. V starosti 25 do 30 let so namreč našli samcev 80 odstotkov; od 30 do 35 let 62 odstotkov in od 35 do 40 let 50 odstotkov ali polovico. Kakor izgleda, se še le po 40 letu malo ogrejejo, ker v letih od 40 do 45 pade število samcev na 26 odstotkov.

Popolno zenačenje. Sovjetska vlada razmotriva načrt, po katerem namerava upeljati komunizem za svoje državljanke v vseh njegovih skrajnostih. Ako bo načrt izpeljan, se ne bo mogla nobena ruska ženska pritožiti, da je njena sosedka bolj oblečena kot ona sama, in tudi ne, da iz sosedove kuhinje prihaja prijetnejši duh, kakor iz njene. Tudi ne bo nihče mogel vzbuditi zavisti pri svojem sosedu z lepšim pohištvom ali z bolj mehko posteljo. Za vse državljanke bo namreč upeljana enotna vrsta oblek, enaka hrana bo predpisana za vse, vsi bodo morali imeti enako število in enako vrsto pohištva in celo hiše se bodo morale graditi vse po enem vzorcu.

Velika noč se bliža!

Sosed: Velika noč se bliža, kupiti bi mogel obleko in obuvalo za otroke, pa tudi midva z ženo sva že potrebna nove obleke, ne vem pa kam bi šel, da bi bolje kupil. Denarja je bolj po malem, kaj slabega pa tudi ne kupim rad. 308

Soseda: Ne delaj si skrbi, jaz pa vem, kam pojd. V Mariboru v novi trgovini pri g. Klanjšeku na novem Glavnem trgu imajo lepo izbiro vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke. Pa tudi usnje, podplate, špecerijo in druge gospodarske potrebščine dobiš tam ceneje kakor kjersibodi. Jaz sem se že o tem prepričala, zato pa vsakemu priporočam trgovino.

Trgovina Franko, Maribor

Glavni trg (naven apoteke Sv. Ane), 308

Novo!

Novo!

MOJ TOVARIŠ

Molitvenik za mladeniče, s posebnim naukom za vojake.

Cena: rdeča obreza 16 Din, zlata obreza 20 Din, s poštino 2 Din več.

Prišel je zopet čas, ko se naši fantje odpravljajo k vojakom. Stariši, matere, bratje, sestre, tudi bodoče neveste, skrbite, da bo vsakteri vaših dobil na pot tega dobrega »Tovariša«, ki ga bo povsod spremljal, dneyno opominjal, z njim molil, pa ga zopet dobrega in pridnega pripeljal domu. Dobra knjiga mnogo premore!

Knjižico pošljemo tudi naravnost vojakom, ki že služijo, če kdo za nje plača knjižico in poštino ter pove natančni naslov, kam se naj pošlje.

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Najbolj severna vremenska opazovalnica in radio-postaja. Rusi so postavili v najnovejšem času najbolj severno vremensko opazovalnico in radio-postajo na Franc Jožefovi zemlji. Do pred kratkem je bila najsevernejša vremenska opazovalnica na Spitzbergih (otočje proti severnemu tečaju). Od Spitzbergov severnejše otočje Franc Jožefovo zemljo je odkril leta 1895 raziskovalec Nansen. V zadnjem času so prodrli Rusi na ledolomilcu »Ssedow« do Franc Jožefove zemlje, kjer so zgradili najbolj severno vremensko opazovalnico z moderno urejeno radio-postajo, ki je v vednem stiku z drugimi opazovalnicami na svetu. Vremenske opazovalne naprave oskrbuje na Franc Jožefovi zemlji 7 mož. Rusi so po Nansenu odkrito ozemlje tokrat temeljito raziskali. Nabrali so toliko rastlinskih in živalskih zanimivosti iz sedajne in prazgodovinske dobe, da so ustanovili po vrnitvi iz raziskovanj v Leningradu poseben »muzej Franc Jožefove dežele«.

Grob Aleksandra Velikega hočejo najti. Macedonski kralj Aleksander Veliki (356—323 pred Kristusom) je osvojil na svojih vojnih pohodih po Egiptu ter Aziji do Indije največje kraljestvo, ki je pa razpadlo po njegovi zgodnji smrti. Umril je na mrzlici in njegove ostanke so prenesli njegovi vojskovodje iz Azije v od njega ustanovljeno mesto Aleksandrija v Egiptu ob morski obali. Najstarejši zgodovinarji beležijo, da je bilo Aleksandrovo truplo položeno v zlato krsto, katero so spravili v posebno grobnico v Aleksandriji. Angleški starinoslovci, ki so našli pred par leti bajno bogato grobišče staroegipčanskega kralja Tutanchamona, iščejo krog Aleksandrije že davno — davno pozabljeni grob Aleksandra Velikega.

Največji trojčki. V San Juanu — Porto Rico v Ameriki — so se družini

Ramond Crespo, v kateri sta oče in mati belega plemena, rodili trojčki, ki vzbujajo splošno začudenje, kajti zastopajo tri različna plemena. Eden izmed njih je bel, drugi indijansko rdeč in tretji črn. Imena so jim izbrali po sv. Treh Kraljih, namreč Gašper, Melhior in Baltazar.

Nabiralniki za ideje. General Čanglinvu, pekinški župan, je dal po vseh križiščih stare kitajske prestolice posebne pisemske nabiralnike in je pozval prebivalstvo, naj bi mu skozi te nabiralnike sporočilo svoje ideje glede olupšave in modernizacije mesta. Vseh ljudi, ki bi mu predlagali svoje tozadnevne načrte, pravi župan, ne more sprejeti, pač pa se bo potrudil, da se seznanj z njihovimi pismenimi načrti.

Cesta iz kaučuka. V Zedinjenih ameriških državah je promet avtomobilov in raznih vozov neobičajno velik, radi česar se ceste in pota zelo brzo kvarijo. Da se to zlo prepreči, so oblasti v Uniji prišle na idejo, da ceste potlakajo s kaučukom. Kaučuk se polaga v obliki kock na cesto. Kaučuk je mnogo jačji in odpornejši od lesa, asfalta ali drugih snovi. Razen tega je promet po cesti iz kaučuka povsem neslišen. Kaučuk je petindvajsetkrat in še več trpežnejši od lesa. Istina je, da bo cesta iz kaučuka trajala lahko trideset let in da je ta čas ne bo treba popravljati. Prvi tlak iz kaučuka je bil položen v Londonu leta 1870 in sicer pred kolodvorom Sen Piras. Ta tlak se nahaja še danes v izbornem stanju, tekotom šestdesetih let se je obrabil samo za štiri milimetre.

Voščena lutka in londonski lopovi. Londonski lopovi v zadnjem času uporabljajo izključno samo avtomobile, kadar podvzamejo svoje mračne posle. Avtomobil je pripraven, ne le radi tega, da zamorejo zločinci urno pobegniti, marveč tudi zato, da lažje naletijo na kako juvelirsko izložbo in jo potem izropajo. Pred nedavnim časom je neka skrajno premetena lopovska družba uporabila prav premeteno sredstvo, da se izmuzne oblastnim organom. Ko je policija, ki je sledila lopovom v avtomobilu, bila pridaničem neposredno za petami, tedaj je naenkrat padlo iz bežečega avtomobila okrvavljeno žensko truplo. Policijski avto se je ustavil, moške obkolijo truplo in zagledajo na nemalo začudenje, da leži pred njimi le običajna voščena lutka, prevlečena z rdečo barvo. Policija je sprevidelala, da je prevarana, toda prekasno. Lopovi so že izginili.

Kopriva uspešno sredstvo proti revmatizmu. Škotski lekarniški vestnik »Pharmaceutical Journal« poroča o zanimivem ozdravljenju težkega revmatizma, ki ga je popolnoma slučajno izvršil nek meščan iz Rosshira. Po predpisih zdravnikov se je solnčil v gorati okolici in je nekega dne v razmišljenosti legel v goste koprive. Opeknel se je močno po vsem telesu in se je le z največjim naporom izkopal iz žgočega ležišča. Obupan je prišel k zdravniku proseg ga, naj mu da kako sredstvo proti mehurjem, ki so se mu napravili po telesu. Z receptom je odšel domov, da pošlje koga v mesto po zdravila. Čez

Lepši zobje
SARGOV

KALODONT

267

noč pa so otekline splahnile in nastopila je lahka mrzlica. Bolnik je zaspal in se zbudil po okrepčujočem spancu popolnoma čil in zdrav brez vsakega sledu revmatizma. Ko so drugi bolniki zvedeli za to srečno ozdravljenje, so se hodili pridno valjat v koprive in splošno se trdi, da je to sredstvo vsakemu pomagalo. Znano je, da zdravniki uporabljajo zoper revmatizem mažo iz kopriv (rtica urens), vendar ta maža ne učinkuje tako kakor sveže koprive. — Knapjovci vedo, da je tudi ljudski zdravnik župnik Kneipp stalno priporočal koprive proti revmatizmu.

Dar dijaški kuhinji. Na svatbi Martina Kekec v Moškanjcih se je nabralo za dijaško kuhinjo Din 135. Bog plačaj!

Stotisoče gospodinj pere uspešno s pravim terpentinovim milom Gazela, zato storite sebi dobro, ako ga poskusite tudi Vi. 154

*

Morski strahovi.

Kakor daleč segajo beleške zgodovine, najdemo pri narodih, ki so se ukvarjali s trgovino na morju, pripovedke o morskih strahovih. Vsa pripovedovanja o nepopisno groznih morskih strašilih, ki so bila v srednjem veku na višku, izvirajo že iz starodavnih časov. Pred Kristusom so bili najbolj znameniti trgovci, ki so poznali celotni tedanji kulturni svet, stari Feničani in Kartagžani. Na ladjah so trgovali krog afriške obali na jugu ter na severu do Angleške in Severnega morja, odkoder so dobavljali za tedaj cvetoča mesta ob Sredozemskem morju cin ter jantar. Ravno Feničani in Kartagžani sta bila ona dva naroda, ki sta razpletla nekatere naravne prikazni ob morskih obalah v upravnajne pripovedke o morskih strahovih in to le radi tega, da bi se očuvala na ta način pred konkurenco. Stari narodi so bili zelo babjeverni in to lastnost so uporabili nekateri spretni pomorski trgovci, da so se znebili vsake konkurence z razširjanjem bajk o strahovih v tem in onem morju ali zalivu. V naslednjem hočemo podati nekaj vzgledov morskih strašil, ki izvirajo iz davnih stoletij pred Kristusom, v koje je verjel srednji vek in so se ohranile do danes.

Magnetni gori.

Rimski pisatelj Plinij (rojen leta 23 po Kristusu) omenja dve magnetni go-

ri, ki sta ob morski obali ob izlivu indijske reke Indus v morje. Po Plinijevem opisu čuva ena gora lastnost, da vleče železo nase, druga ga odbija.

Ta bajka se je posebno razširila v srednjem veku med pomorščaki, ki so se presneto izogibali morij krog obeh Indij, ker so trdno verjeli, da vleče ena magnetna gora ladje, ki so zbite ter zvezane z železjem nase, druga jih pa meče med skalovja.

Kako je nastala pravljica o magnetnih gorah? Kitajcem je bila znana davno pred Kristusom magnetna igla v kompasu. Kitajski trgovci so sto in stoletja trgovali po Indijskem Oceanu.

Zgodovinsko dokazano je, da je obiskalo kitajsko odposlanstvo na ladjah v drugem stoletju po Kristusu vzhodno obal Afrike in pripeljalo od tamkaj na Kitajsko prvega nosoroga. — Magnetno iglo in kompas je prejel zapad od Kitajcev še le v srednjem veku. In ko so opazovali kazanje magnetne igle, so se spomnili nehote na Plinijevo pripovedovanje o dveh magnetičnih gorah, ki uravnavata kompasu smer.

Še le v 16. stoletju je izginil strah pred magnetičnima gorama in se je oklenila pomorske trgovine druga bojazen pred

zgoščenim morjem,

po katerem je izključena vsaka plovba. Bajka o neprodornem zgoščenem morju izvira iz 6. stoletja pred Kristusom in jo je razširil Kartagžan Himilko, ki je priplul do Angleške in še dalje, odkoder je dobavljal domovini v Afriki cin in dragoceni jantar. Strašilo zgoščenega morja je bilo rojeno zgolj iz bojazni pred konkurenco.

V resnici so še danes deli morja, ki so poraščeni na vrhu z gostimi morskima rastlinami, ki so pomenjale za jadernice nevarnost, a se jih je lahko ogniti. Zgoščeno morje je otrok strahu pred konkurenco.

Zatemnelo morje.

Tretje pomorsko strašilo je bila bajka o zatemnelem morju, ki je poguba za ladje ob afriški obali krog današnjega Maroka. Stari narodi so pripluli po morju ob obali zapadne Afrike le do rta Bojador, kjer je bil tedaj konec sveta. Do 15. stoletja se ni upal nikdo preko omenjenega rta, ker dalje je sama noč — torej konec sveta. Še le portugalski princ Henrik pomorščak je

plul dalje od Bojadora in prinesel na Portugalsko vest, da bivajo dalje zamorci in sta bujno razvita rastlinstvo ter živalstvo.

Pravljica o zatemnelem morju se je rodila iz dejstva, ker ravno ob afriški obali nastopajo gosto megleni dnevi v poznem poletju in to radi tega, ker valijo morski toki mrzlo vodo iz dna morja na površje. Pri spremembi vodne temperature nastopajo goste megle.

Rt Dobrega upanja in rt Hoorn.

Gleboko v 17. stoletje so plašile morska raziskovanja in plovbe povesti o grozotah rta dobrega upanja (Cap der guten Hoffnung) na najbolj južni točki Afrike in krog rta Hoorn na koncu Južne Amerike. Teh rtov so se ogibale vse ladje radi tega-le: Po morju krog Dobrega upanja so morske gladine, kjer vlada popolna tišina brez vetra in jadernica ne more naprej. Nekoliko proč od tega opasnega brezvetra je vetrovni pas, ki lahko žene jadernico naprej z največjo brzino. Takorekoč vzporedni pojav tišine in vetrovnosti je bil dolga stoletja strah, katerega si niso mogli razlagati plovci.

Ob rtu Hoorn moli iz morja več za ladje skrajno opasnih koraljnih čer. Pomorščaki, ki so se vračali iz morij ob Južni Ameriki, so pripovedovali, da so videli na morju ob Hoornu jadernico, katera tiči z razprostrtimi jadrji na peči in ne more že bogznanj koliko let nikamor naprej.

Italjanska jadernica »Choronna d' Italia«, ki je hotela razvozljati uganko z na skalo prikovano ladjo, se je razbila ob tamošnjem koraljnem skalovju. Še le norveška barka »Servia« je v novjšem času ugotovila, da ni ona zagonetna jadernica z vedno razprostrtimi jadrmi nič drugega, nego bela koraljna skala, ki izgleda od daleč kakor ladja, ki je nasedla. Še le po tem razvozanju so zabeležili Amerikanci na pomorski zemljevid ob rtu Hoorn odredilno pripombo v sebedah: »Skala, ki je podobna jadernici.«

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

»Flugs« kose s kosirjem I. VIDEMSEK, MARIBOR, Koroščeva, cesta 36. 110

Licencovanje bikov v letu 1930. Letos se vrši redno licencovanje bikov v srezu Maribor desni breg v sledečem času in vrstnem redu: I. Za okoliš bivšega okrajnega zastopa Maribor, v torek dne 8. aprila ob 8. uri v Sv. Lovrencu na Pohorju pri gostilni Koder, ob 14. uri v Rušah pri gostilni Mule; v sredo, dne 9. aprila ob pol 10. uri v Slivnici pri gostilni Lesjak, ob 14. uri v Mariboru pri gostilni Mesto Trst na Tržaški cesti. II. Za okoliš bivšega okrajnega zastopa Slovenska Bistrica v četrtek, dne 10. aprila ob 10. uri v Spodnji Polskavi na sejmišču, ob 13. uri v Slovenski Bistrici na sejmišču; v petek, dne 11. aprila ob 8. uri pred gradom Statenberg pri Makolah, ob 13. uri v Poljša-

nah na sejmišču. — Licencovanje bikov v srezu Maribor levi breg: I. Za sodni okraj Maribor levi breg v torek, dne 1. aprila: ob 8. uri v Jarenini pri gostilni Cvilak; ob 10. uri v Št. Ilju v Slov. goricah pri gostilni Dimnik, ob 12. uri v Pesnici pri gostilni Kerenčič, ob 14. uri v Zgornji Sv. Kungoti pri gostilni Senekovič, v sredo, dne 2. aprila ob 9. uri v Mariboru na živinskem sejmišču, ob 15. uri v Selnici ob Dravi pri gostilni Horvat. II. Za sodni okraj Sv. Lenart v Slov. goricah v četrtek dne 3. aprila ob 9. uri v Št. Lenartu v Slov. goricah na sejmišču, ob 13. uri v Draženvrhu.

Hoče. Dne 7. januarja t. l. je g. ravnatelj Priol otvoril sedemtedenski kmetijski tečaj v Hočah. Odziv na vabilo k udeležbi je bil prav razveseljav. Oglasilo se je krog 70 mladeničev in mladenk, moških in žensk, ki so tudi precej redno obiskovali predavanja, ob nedeljah je bilo včasih čez 120 poslušalcev. In ne samo poslušali, ampak tudi posegali so v razgovor, stavili vprašanja, sploh je vladalo veliko zanimanje za razne predmete. Dne 20. februarja je gospod ravnatelj Priol z lepim sklepnim govorom zaključil lepo uspeli tečaj z željo, da bi pripomogel k gosodarskemu napredku našega kraja. Najiskrenejšo zahvalo izrekamo prirediteljem in predavateljem za ves nemali trud. Kakor suha zemlja blagodejnega dežja, potrebuje kmetijski stan vsestranskega pouka, zlasti v sedanjih težkih gosodarskih časih. Iz pravega spoznanja le more priti pravo dejanje, novi časi in razmere zahtevajo novega znanja, naprednih načinov gospodarjenja. Industrija, obrt, trgovina — povsod opazujemo napredovanje, izpopolnjevanje, moderniziranje, da morejo konkurirati z drugimi in si zagotoviti obitje in razvoj, tudi za kmetijski stan ni drugega pripomočka, kakor se vsestransko izobraževati ter dobro organizirano in vztrajno ter vzajemno vršiti svoje velevažno delo!

Ozke ali široke brazde? V Ameriki zajemajo tako široke brazde, kolikor plug doseže, radi česar izorjejo dvakrat toliko, kakor to delajo na Angleškem, ko orjejo ozke brazde. Resnica je, da ozke brazde imajo mnogo dobrega v sebi. Zrak, toplota in hlad laglje prodira skozi ozke brazde in taka njiva se da lepše in primernejše pobrati.

Kako je s sadjarstvom v Ameriki? V Ameriki se izvaja čimdalje večja propaganda, da se nasadi čim več sadja, ker sadje nosi mnogo večji dohodek kakor vinarstvo in poljedelstvo. Tako trdijo Amerikanci, da pet hektarjev zemlje nasajene s sadjem da večji dohodek nego štirideset hektarjev posejanih s pšenico ali koruzo.

Ali se sme s kravami voziti? Pri malih gospodarstvih pridno vozijo s kravami. Običajno prevladuje mnenje, da je krava pripravna za delo le na malih kmetijah in da bi vpreganje krav pri večjih posestvih imelo škodljive posledice. Poskusi so pokazali, da tudi na večjih kmetijah, kakor pri spomladni in jesenski setvi, tako tudi pri žetvi, se dajo krave s pridom uporabljati za delo. Res, da radi tega izgubijo nekoliko na mleku, toda če primerjamo to malo škodo z veliko koristjo, ki jo imamo od vožnje, pridemo do zadovoljivih zaključkov. Na Hessenskem sem videl celo pri veleposestvih (graščinah) ponajveč le s kravami voziti. Imenovana posestva obsegajo po 250 in

še več hektarjev ter redijo od 70 do 120 prekrasnih in težkih krav švicarske in holandske pasme. Pri spomladni in jesenski setvi ter ob žetvi se izbere 20 do 25 krav, katere so že dva ali tri mesece po teletu. Ne izbira se torej krav, katere so še le pred kratkem povrgle, in visoko nosečih tudi ne. Od teh jih dela potem polovica predpoldne, a ostale popoldne. Pri plitvem oranju ali za lažje tovore zaprežejo par krav, pri globokem oranju ali težkih tovorih zapregajo dva ali tri pare. Ob času dela polagajo kravam priboljšek, ki obstoji iz zrna ter suhe klaje. Delo gre tamkaj urno, a živini ne škoduje. Tri mesece pred teletom in tri mesece po teletu krav ne smemo zapregati. Potemtakem je mogoče s kravo delati 6 mesecev. Izguba na mleku ni posebno značilna. Na imenovanih hessenskih veleposestvih se je preizkusilo, da je krava, ki je delala, dajala mleka le z malo razliko, molzla je dnevno 4.95 l mleka, dočim ga je dala stoječa v hlevu 5.3 l. V vročih, soparnih kakor tudi v hladnih in mokrih dnevih, molzejo krave, ki vozijo, znatno slabše. Z ozirom na to je boljše v sličnih dneh krav ne zapregati. Končno, ni nam treba hoditi niti po primer na Hessensko, premotrimo zapreganje krav na Čehoslovaškem ali pa pri naših kočarjih. Tudi ti vozijo s kravami. Običajno jih tudi dobro krmijo, zato prav dobro molzejo. Oni dostavljajo na trg mleko ter sirovo ali kuhano maslo v toliki količini, da si ustvarjajo iz tega lep hišni dohodek. Videti je skoro, da je vožnja in gibanje krav le na prospeh. Delavne krave ne izgubljajo ne na mesu, le nekaj malega na živi teži, kar prihaja od tega, ker imajo manj toščice. Na otelltev tudi, če se s kravo primerno vozi, nima delo kvarljivih posledic. — Dr. Bachans je po opazovanju prišel celo do zaključka, da so vozne krave v pretežni večini lažje povrgle, kakor one, ki so se le malo gibale. Gibanje je k prospehu živine važen činitelj, radi tega kravi ni škodljivo, ako se zapreže k delu, ki ne prekorači njenih moči.

*

Iz zakona o zatiranju škodljivcev.

Pred kratkem je stopil novi zakon v veljavo, ki ureja zatiranje bolezni in škodljivcev kulturnih rastlin. Vsak posestnik bi se moral seznaniti z določili tega zakona, da se bo znal ravnati po njih.

Dolžnost vsakega imetnika zemljišča je, da prepreči rastlinske bolezni in da zatira bolezni in škodljivce vseh kulturnih rastlin. Zakon nalaga prav enake dolžnosti lastniku, uživalcu in zakupniku dotičnih parcel.

Vsak posestnik mora z lastnimi močmi in z lastnimi sredstvi zatirati pravočasno bolezni pri rastlinah. On mora sodelovati pri skupnih ukrepih zatiranja, če ga občina ali sresko načelstvo pozove in se mora pokoravati predpisom onih, ki vodijo borbo zoper škodljivce. Vsi morajo prijaviti vsak slučaj,

če mislijo in sumijo, da utegnejo nastopiti pri nas rastlinske bolezni, odnosno škodljivci.

Škodljivci so tudi razna plevela, škodljivi ptiči in sesalci v kolikor ni urejen njihov lov z lovskim zakonom. — Vsak posameznik mora dajati državnim ustanovam resnična poročila o pojavljanju in gibanju rastlinskih bolezni.

Borba zoper škodljivce je razširjena v zakonu tudi na javna zemljišča, na pota in železniško progo in na pokopališča.

Nihče se ne sme upirati, če stopi upravičeni državni organ na zemljišče s karkoršnokoli kulturo, — razkužitvi ali zdravljenju in celo uničevanju kultur, rastlinskih delov, semen itd., če bi jih odredil tak državni organ.

Revni posestniki dobijo od banske uprave posebne podpore, če se jim uničijo rastline, rastlinske dele, semena itd. pri izvajanju tega zakona.

Občinski odbor in sresko načelstvo nadzirata zatiranje bolezni in rastlinskih škodljivcev. Občina si mora nabaviti iz lastnih sredstev potrebno število priprav, na primer škropilnic v kraju, kjer so posestniki siromaki, če se rabi jo take priprave pri zatiranju rastlinskih škodljivcev in jih mora izposojevati za najmanjšo odškodnino.

Kdor bi se branil zatiranja rastlinskih škodljivcev, pri tem mora izvesti borbo zoper nje občina na njegove stroške in se bodo od njega izterjali, če jih ne plača na lep način z rubežem.

Če bi pa občine zanemarjale njih dolžnosti, mora sreski načelnik odrediti zatiranje in pokončevanje rastlinskih škodljivcev prisilnim potom na račun občine.

Občine smejo deliti posebne nagrade iz občinskih sredstev za nabiranje, na primer rujavega hrošča. Šolsko deco pa mora podučevati učitelj v šoli o rastlinskih škodljivcih in o načinu, kako se zatirajo.

Zadruga, ki se bodo ustanovljale z namenom zatiranja rastlinskih bolezni in škodljivcev, bodo prejemale posebne

podpore od banske uprave, če so bolezni in škodljivci res take narave, da zamorejo napraviti poedinim kulturam veliko škodo.

Zemljišča so davka prosta v onem letu, če so se uspešno zatirali škodljivci in če so znašali stroški pri zatiranju več kot zemljiški davek. Če je pa plačan davek za ono leto, se posestniku v dobro pripiše za prihodnje leto.

Zakon predvideva tudi denarne kazni od 10 do 300 Din. Če se je prekršil ta zakon še v posebno težkih slučajih, so še večje.

Torej smo podučeni, kaj nam je storiti letos v novi vegetacijski dobi in bomo veseli, da smo dobili zakon, ki bo bolj učinkovito branil naše kulture pred propastjo in napadi od rastlinskih bolezni in škodljivcev.

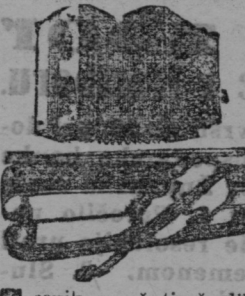
Inž. Mohorčič Henrik.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg dne 1. marca so pripeljali špeharji na 75 vozeh 206 zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 15 do 28 Din špeh pa po 18 do 21 Din. Krompir je bil po 1 do 1.50, čebula 3 do 3.50, zelje 1 do 6 Din. Kmetje so pripeljali 18 voz sena in sicer po 65 do 80, 10 otave po 80 do 90 in 3 vozove slame po 60 do 70 Din. Pšenica je bilo po 2.50, rž 1.75 do 2, ječmen 2, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.75 do 2, ajda 2, ajdovo pšeno 5, proso 2.50, fižol 3 do 3.50 Din. Kokoš 30 do 55, par piščancev 55 do 90, raca 35 do 40, gos 80 do 120, puran 70 do 140, domači zajec 10 do 40 Din. Česen 16, kislo zelje 4, kislja repa 2 Din. Jabolka 3.50 do 8, suhe slive 10 do 12 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12, surovo maslo 40 do 48, jajca 1, med 16 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 19 konj, 12 bikov, 140 volov, 289 krav in 4 teleta; skupaj 464 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 25. februarja tega leta so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 10 do 10.50; poldebili voli od Din 8.50 do 9.50; plemenski voli od Din 7.75 do 8; biki za klanje od Din 7 do 8; plemenske krave od Din 6 do 6.75; krave za klobasarje od Din 4.75 do 5.50; molzne krave od Din 8 do 10; breje krave od Din 8 do 10; mlada živina od Din 7 do 7.75. Prodanih je bilo 292 komadov,

Zabava

je potrebna vsakemu človeku. Brez dvoma — igranje na različnih instrumentih tvori zelo lepo in koristno zabavo. Radi tega se še danes obrnito na veletrgovino **Stermecki**, Celje, ki Vam bode poslala veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami popolnoma zastoj.

Harmonika enoredna Din 250, 315, dvoredna 380, 450, troredna 995, gramofoni 280, 345, 520, otroški 110, violina (gosli) 142, 315, 545, skatija za vijolino 155, lok 49, mandolina 180, gitara 270, citre 380. Samo najboljši proizvodi svetovno znanih tvornic.

Naročila preko Din 500 poštnine prosta. Kar ne odgovarja se zamenja ali vrne denar.

Trgovski dom **R. Stermecki**, Celje št. 24.
Dravska banovina. 267-7

od teh za izvoz v Avstrijo 28, v Italijo pa 16 komadov.

Mariborski svinjski sejem. Na sejmu dne 28. februarja tega leta je bilo pripeljanih 103 svinj. Cene so bile sledeče (vse za komad): Mladi prašiči od 7 do 9 tednov stari 250 do 350 Din; 3 do 4 mesece stari od 380 do 450 Din; 5 do 7 mesecev stari od 480 do 550 Din; 8 do 10 mesecev stari od 650 do 950 Din; eno leto stari od 1000 do 1800 Din. En kg žive teže so prodajali po Din 10 do 12.50, en kg mrtve teže pa po Din 17 do 18. Prodanih je bilo 73 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od Din 18 do 20; volovsko meso II. vrste 1 kg od Din 16 do 18. Meso od bikov, krav in telic 1 kg od Din 10 do 14. Telečje meso 1 kg od Din 20 do 25. Svinjsko meso 1 kg od Din 15 do 28.

NAŠA DRUŠTVA

Krščanska ženska zveza v Mariboru ima v nedeljo, dne 9. marca ob pol petih popoldne predavanje o verskem življenju v Bolgariji v dvorani Prosvetne zveze. Predavatelj je gospod profesor Šedivy.

Kalobje. Tukajšnje katoliško prosvetno društvo je priredilo v nedeljo dne 2. marca šaljivo igro »Tri sestre«. Poprej na Svečnico smo imeli igro »Užitkarji«. Udeležba je bila obilna. — Sedaj smo tudi ustanovili tamburaški zbor. Imamo tudi kmetijsko nadaljevalno šolo.

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Rečeno, storjeno. Drugi dan zgodaj je jezdil konjušnik Rudolfi iz grada Čakovca s pismom grofa Zrinjskega, v katerem ga ta vabi v pri-srčnih besedah na lov. Temu pismu je bilo priloženo drugo skrbno zapečateno; pisala ga je grofica Zrinjska in podpirala vabilo svojega moža, češ, da se sedaj nudi najlepša prilika, da se obudijo spomini na dogodke leta 1660.

Grof Tatenbah je živel po smrti svoje žene Judite prav brezskrbno, dokler ga ni priklenila težka bolezen na postelj. Celih 26 tednov je trpel velike bolečine, zdravniki so že obupali, da bi še okrevail; pomagala so mu le sredstva, ki mu jih je dala vedeževalka Prihta, ki je imela v poznejšem življenju grofa Tatenbaha usodno vlogo.

Grof Tatenbah se je ravnokar vrnil z lova na Pohorju, ko je došel Rudolfi ter mu izročil pismo iz Čakovca. Hlastno ga je prebral, nato pa velel

Rudolfiju, da čaka do jutri, ker mu ima vročiti odgovor na preprijazno vabilo.

Smehlja se je sprejel drugi dan Rudolfi pismo, ki mu ga je izročil grof Tatenbah za grofico Zrinjsko, saj je vedel, kako je razmerje med njima. A bil je tih, ker je bil svoji gospej vdan iz dna srca.

Bilo je začetkom meseca septembra, ko se je zbralo v gradu Čakovec več prijateljev grofa Zrinjskega, da gredo na velik lov. Videti je bilo vse tiste, ki so bili nedavno zbrani pri grofu Zrinjskem in tedaj prisegli, da zastavijo vse sile, da se osvobodijo avstrijskega jarma.

Med njimi je bil tudi grof Franc Nadasdy, ki je prihitel iz Dunaja ter povedal zarotnikom, kar je zvedel na dvoru važnega, posebno v kolikor so tam poučeni o tem, kakšen obseg je že zavzela zarota.

Veselo razpoloženje pa je nastalo, ko se je prikazal na stopnicah tudi grof Tatenbah. Želeli so si ga v svoji sredi, saj so ga rabili za svojo zvezo, ker je bil upliven in bogat. Stopal je ob strani grofice Zrinjske, ki je imela danes okusno narodno nošo ter je bila videti lepa kakor boginja. Veselje ji je žarelo iz oči in obraz je kazal, da je s tem dnevom iako zadovoljna. S posebno

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Novoška c. 5

Občni zbor Županske zveze v Mariboru.

Dne 16. marca se bo vršil ob 10. uri dopoldne v dvorani Gospodarske banke v Mariboru občni zbor Županske zveze s sledečim sporedom: 1. Poročilo načelstva. 2. Sklep glede resolucije proti novim občinskim bremenom. 3. Slučajnosti.

ŽUPANSKA ZVEZA.

Med. univ. Dr MAKS ŽGUR

zobozdravnik,

ordinira od 9. do 12. ure dop. in 3. do 5. ure pop.
Maribor, Meljska cesta 2 v novi
Vlahovičevi hiši v bližini kolodvora

Moj Tovariš. Molitvenik za mladeniče, s posebnim naukom za vojake. Cena: rdeča obreza 16 Din, zlata obreza 20 Din, s poštnino 2 Din več. Zelo primerna knjižica, zlasti zdaj, ko se naši fantje zopet odpravljajo k vojakom! Naj bi pač nobeden ne šel brez nje v tujino in naj bi ga ta dober »Tovariš« dobroga zopet srečno domu pripeljal! Pošljite knjižico tudi vojakom, ki že služijo! Da bi le ne bilo že prepozno! — Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

DOPISI

Št. Janž na Drav. polju. Kljub temu, da sta dve gostilniški veselici ta dan vabili vesele vinske bratce, so vendar številne vrste ljudi dne 2. t. m. zasedle našo društveno dvorano, da se za sklep predpusta še enkrat pozabavajo. Reči moramo, da je prišel vsak na svoj račun.

Št. Peter pri Mariboru. Na lastno prošnjo je bil upokojen orožniški narednik Lovro Štok, kateri je bil več let dodeljen tukajšnji orožniški postaji. Vsled svoje postrežljivosti in nepristranosti je bil med Šentpeterčani splošno priljubljen. — Na gostiji Slaček—Grušovnik se je nabralo za novo bogoslovje 100 Din. Letos bomo imeli pri nas sveto birmo. Do tega časa se namerava popraviti pešpot, ki vodi k cerkvi in ki je res potrebna temeljite poprave. — Utopljenca so potegnili pretekli četrtek iz Drave. Ker je bil brez vsakih listin, se identiteta ni mogla ugotoviti.

Po obleki pa je bilo soditi, da je pripadal boljšim slojem.

Brezno. Gregorjeva nedelja se letos obhaja pred godom, to je prihodnjo nedeljo, dne 9. marca, Gregorjevo pa v sredo, dne 12. marca. V nedeljo sta dve službi božji, v sredo pa sv. maše od 7. do 10. ure.

Ptuj. Letni gospodinjiski tečaj šolskih sester v Mladiki v Ptuj se radi nepričakovane razloga prične šele s 15. marcem. Vse, ki se ga žele udeležiti, naj prigrisatvijo priložijo zadnje šolsko izpričevalo, krstni list in izjavo staršev ali varuha, da se obveže plačevati stroške šolanja. Druga pojasnila daje vodstvo samo. Starši! Ne morete dovolj preceniti, kako velikega pomena je za Vaše hčere, da se gospodinjisko izobrazijo! Zato ne zamudite prilike in pošljite jih v gospodinjisko šolo!

Hoče. Zadnji čas ima naša kronika zaznamovati več tragičnih dogodkov. Dne 21. 2. t. l. so našli ob jarku blizu Keršičeve gostilne v Pohorju mrtvega 82letnega občinskega ubožca Janeza Pliberšek. Prejšnji dan se je potožil ljudem, da smrt druge pobira, njega, starega reveža pa ne najde. Drugi dan pa ga je premestila iz tega težkega življenja v večnost. — Skoro ob istem času pa si je smrt izbrala nepričakovano žrtev, ne 82letnega trudnega zemeljskega popotnika, ampak dvoletno živahno zdravo ljubko dekletce Marico, hčerkuco hočkega trgovca g. Razbornika. Za trenutek, ko so bili stariši in služkinja silno zaposleni v trgovini v soboto popoldne, se je izmuznila in šla za hišo k hočkemu potoku, v katerega je morala po nesreči pasti, a se ni mogla sama rešiti. Še le po daljšem iskanju so jo našli mrtvo v potoku blizu mlina. Nenadna izguba ljubljene hčerke je hudo zadela stariše, a pretresla tudi še vse druge. Človek je res kakor rožica, ki danes lepo cvete, a jutri že vene in umre. — Komaj je nekoliko utihnila govorica o nenadni smrti 82letnega starčka in 2letne Marice, že pride obvelilo, da so v Dravi v Gor. Dupleku našli mrtvo truplo krepkega fanta. Bil je to tesarski pomočnik Franc Štern iz Pobrežja, star 23 let. Dne 14. januarja t. l. je izginil ter ni bilo sledu za njim. Imenovanega dne je šel (bil je zaposlen v tovarni Huter) s sprejetim plačilom proti domu. Priglasil se je v Povodnikov gostilni na Rotovškem trgu, kjer se mu je pridružila neka deklina z dvema fantoma, ki ju krečmar ni poznal. Ta deklina se mu je večkrat vsiljevala, a on jo je zavračal, ker je bil zaročen z drugo nevesto, s katero se je nameraval še ta

predpust poročiti, a imenovana je kljub njegovim odločnim izjavam lazila za njim. Ni znano, kako se je ti trojci posrečilo, da so ga zvalili s seboj. Od tedaj ni bilo ne duha ne sluha za njim. Neki železničar je slišal ta usodni večer hud prepir na brvi pri Studenčih, padec v vodo in vpitje v Dravi. Deklina je bila zaslišana na podlagi železničarjevega poročila, od začetka je vse tajila, a je pozneje vendar morala priznati, da je bila pri Povodniku v družbi rajnega, noče pa izdati obeh tovarišev. Denarja niso našli nič pri rajnem. Imel je hude rane na nogah, prsih in izbite zobe. Bil je miren, priden fant. Še le sedem tednov po tragični smrti je bilo najdeno njegovo truplo, naj bi se tudi posrečilo roki pravice odkriti krivce in izročiti zasluženi kazni!

Limbuš pri Mariboru. Pred nekaj dnevi je umrl v mariborski bolnici vsled zakasnele operacije na slepiču Josip Lang, mizarski pomočnik pri g. županu in mizarskem mojstru Josipu Dečmanu na Bistrici pri Rušah hiš. št. 8. Bil je gluhomem. Pri svojem mojstru se je učil kot mizarski vajenec tri leta in ostal do svoje smrti pri njem mizarski pomočnik. Iz spretnosti svoje roke svojega pridnega mojstra in lastne pridnosti — dasi gluhomem — je postal občudovanja vreden pomočnik — pravi vzgled drugim. Ni pil in ne kadil. Hranil je svoj prisluženi denar za svojo mater in svoje ostale. Svoji mamiči, katero je srčno ljubil, dasi ni čul od nje nikakega ljubelega materinega glasu, je bil vedno vdan, vedel je, da je njegova mati dobra, dasi njenega glasu ni čul. Kruta smrt mu je upihnila luč življenja v 23 letu starosti. Naj počiva v miru!

Vuzenica. (Redka slovesnost.) Dne 24. februarja sta obhajala v tukajšnji nadžupnijski cerkvi svojo zlato poroko Ignac Črešnik, prevžitar v Dravčah in njegova soproga Jera, rojena Plemen. Očka je rojen 1. avgusta 1852, mamica pa 2. februarja 1858; poročena sta bila 11. avgusta 1878. Oba sta še dosti čvrsta, čeravno sta morala pretrpeti marsikatero udarce. V vojni sta izgubila tri sinove; pet sinov in ena hči so spremljali starše pred oltar. Obenem pa je bila poroka najmlajšega sina Mihaela s Tončko Grubelnik, hčerko posetnika pri Sv. Janžu nad Vuzenico. Obema paroma želimo še mnoga leta!

Pameče pri Slovenjgradcu. Dolg pust je letos in marsikdo bo norel, tako so pravile naše stare mamice. Kot še nobeno leto, tako se je letos zahotelo našim deklincem zakonskega jarma. Kot prva je dala pobudo naša vrla Vikica Vrhnjakova, izborna pevka in voditeljica naših društev. Druga je bila Tončka Trobej, knjižni-

Karl May IV. zvezek IZŠEL!

„Med Jezidi“

je naslov IV. zvezka Karl Mayevih spisov. Nad vse zanimivi dogodki se odigravajo tam na daljnem Jutrovem. S tem je zaključena zbirka štirih zvezkov »KRIŽEM PO JUTROVEM«, ki so vezani v knjigo. Vezani vsi 4 zvezki stanejo 65 Din, celo platno 70 Din. Naroča se posamezne zvezke kot tudi lepo vezano zbirko pri

**Tiskarni
sv. Cirila
v Mariboru**

radostjo je sprejela Tatenbahovo ponudbo, da jo spremlja po stopnicah, da pozdravi došle goste.

Tatenbah je bil razigrane volje, saj je v bližini one, katero je toliko ljubil, pozabil je na dolgo, mučno bolezen, ki jo je ravnokar preстал, pozabil na vse, kar ga je težilo v zadnjem času. Njegov sin Anton, ki je bil prav ljub deček, je rastel brez vsake vzgoje. Ni mu preostajalo nič drugega, nego da se poroči.

Odločil se je za Ano Terezijo grofico Šenau, ženo velike lepote, blagega, plemenitega značaja. A Tatenbahovo srce ni bilo pri nevesti, njegove misli so bile tam doli v Čakovcu, tam je bila ona, ki je vdahnila s svojim nastopom njemu hrepenenje, da se je razvnel in videl le njo, samo njo.

Poročiti bi se moral v zadnjih mesecih leta 1667., a vedno je našel kak vzrok, da je odložil poroko.

Zato pa mu je prišlo kakor nalašč, ko je dobil vabilo na lov v Čakovec, saj ga je gnala želja po njej, katero je edino ljubil. Ona mu je bila vzor, njene lastnosti so se ujemale v marsičem z njegovimi, k njej ga je vlekel srce, pri njej je zopet upal najti to, kar je drugod zastojal iskal.

Ljubko mu je odzdravila grofica Zrinjska,

ko se je poslovil grof Tatenbah pred odhodom na lov.

»Spretnega lovca čaka najlepše plačilo,« mu je šepnila na uho, ko se je poslovil. Kri mu je šinila v glavo, pri teh besedah bi zavriskal od veselja, ko je odhajal.

Med tem časom, ko so se vdali odlični gostje lovskemu veselju, so imeli v gradu dosti truda, da pripravijo vse, da zadovoljijo izbirčne goste.

Zadovoljno je gledala grofica Zrinjska, ko se je uredilo vse po njenem okusu in njenih navedbah. Njen namen je bil, da se počutijo gostje dobro pri njej, posebno, da pozabi grof Tatenbah na svoj dom in svoje skrbi, saj je vedela vse, kar je težilo njegovo srce. Smilil se ji je, in ravno to je bil vzrok, da se je temu čustvu pridružila tudi ljubezen do lepega plemenitaša. Zato je čutila danes neko rajsko srečo, čutila pa tudi, da se odloči danes tudi usoda zaveznikov ter se napravi korak, ki pomenja velik napredek v cellem razvoju zarote.

Glasno trobentanje, pokanje iz pušk ter lajanje psov je naznanjalo, da je lov končan ter se lovci vračajo. Kmalu so tudi došli gostje, pristopili strežaji, ki so pomagali vsakemu, da se je znebil lovske oprave.

čarka tukajšnjega prosvetnega društva. Obe ti sta zdaj gospodinji pod zvonom Sv. Martina pri Slovenjgradcu. Tudi tretja Pepca Lagoja je zapustila naše lepe Pameče ter se podala s svojim izvoljencem v Pako. Po preteku polstoletja se je naveličala samskega stanu vrla Marija Grešovnik. Kot zakonskega druga si je izbrala cestarja iz Mislinje. Tako želimo vsem tem novoporočencem mnogo zakonske sreče, obdane z veseljem in božjim blagoslovom. Štiri poroke v pustnem času v naši mali fari je res rekordno število, pa bi še bilo nevest pri nas.

Brezole pri Račjem. Po kratki mučni bolezni, spreviden s sv. zakramenti je za vedno zatisnil svoje trudne oči tukajšnji mizarski mojster Josip Mom v mariborski bolnici dne 19. lega meseca v 65. letu svoje starosti. Rajni je bil zvestega krščanskega prepričanja ter je svoje dolžnosti vestno izpolnjeval. Bil je daleč naokrog znan kot dober ter spreten rokodelce, ki je marsikoga razveselil in zadovoljil s svojim vestnim rokodelstvom. Ko je bila na tukajšnjem žitnem polju v letu 1927 postavljena lična kapelica v čast Križanemu, da bi nas varoval treska ter hudega vremena, je tudi on svojo stroko veliko žrtvoval Bogu v čast. Akoravno potreben, je to izvršil brez vsakega odplačila. Zato naj mu ljubi Bog poplača onkraj groba stoterno. Pogreb rajnega se je vršil dne 21. tega meseca na poboškem pokopališču s precej obilno udeležbo njegovih sorodnikov, sosedom, znancev in prijateljev. Zapušča ženo ter sedem nepreskrbljenih otrok. Žalujoci rodbini naše iskreno sožalje. Njemu pa naj sveti večna luč!

Medvedce pri Pragerskem. Gotovo je malokateremu čitatelju Slovenskega Gospodarja znana vas Medvedce. Ni tako velika po številu ljudi, temveč srednja, toda dosti je pri nas razprtij. Tudi v industriji napredujemo, oziroma drugi, to je ruska družba, katera ima parno žago. Imamo tudi železnico od Pragerskega do Medvedce, katere lastnik je gospod tovarnar iz Hamer. Po železnici prevažajo največ les in kar se potrebuje za tovarno Hamer. Kakor se govori, bo g. tovarnar kmalu pričel s svojo lokomotivo voziti, tako, da bodo tudi ljudje deželni vožnje na Pragersko, kar tudi želimo. — Ker je nekdo izmed tukajšnjih zločkov popal iz pragov žreblje, ki drže tračnice ter s tem izpostavil v nevarnost ljudi in imovino, je g. tovarnar zabranil hoditi po železniški progi, kar je tudi prav.

Sv. Venčeslav pri Slov. Bistrici. Poročila sta se v tukajšnji cerkvi dne 24. februarja vzgleden mladenič, tamburaš Janez Pešak z Evo

Krajnc, vzorno članico in odbornico naše Marijine družbe. Na gostiji na ženinovem domu se je nabralo 100 Din za misijone v Afriki in 200 Din za oltar domače cerkve. Na gostiji Pavlič-Brdnik se je nabralo za novo bogoslovje 100 Din. Vsem svatom lepa hvala! Novoporočencema obilo sreče in božjega blagoslova!

Laporje. Dne 23. tega meseca smo spremili k večnemu počitku vernega krščanskega moža 68 let starega Antona Kohne. Rajni je bil vzor katoličana in dobrega očeta. Opravljal je službo grobokopa skozi 32 let na tukajšnjem pokopališču. Da je bil rajni priljubljen, je pokazal njegov pogreb; spremiljala ga je velika množica faranov na zadnji poti. Pevci pod vodstvom g. organista so mu zapeli ganljivo žalostinko. Naj počiva v miru, duša naj pa se raduje nad zvezdami!

Sv. Anton v Slov. goricah. Dne 20. februarja je umrla v Čagoni v visoki starosti 92 let gospa Marija Fras. Iz njenega življenja je predvsem zanimivo to, da je leta 1870 baje porodila petero otrok. Med farani je obče znano, da je porodila v začetku leta 1870 trojčke in proti božiču istega leta še dvojčka. V matičnih knjigah domače župnije so vpisani samo trojčki, iz česar se da sklepati, da sta bila dvojčka ali mrtvorojena in ne vpisana v matično knjigo ali pa sta bila rojena izven naše župnije. Zanimivo je tudi, da je preživela vse svoje otroke. Zadnji dve hčeri sta ji umrli lansko leto. Med vnuki in pravnuki pa ji je ohranjen blag spomin.

Sv. Anton v Slov. goricah. Poročil se je v sredo dne 26. februarja v Brengovi med veroniko čislani in pridni Avguštin Slaček z Veroniko Fekonja, rejenko pri pridnih sestrah Palučkah, pri katerih je uživala vsa leta dosedaj najlepšo vzgojo v miru in edinosti, kakršne so zmožne pač menda sašo daleč naokrog poznane tete Palučke. Nevesta je bila tudi vsa leta vestna Marijina družbenica. — Na gostiji se je med gosti nabralo 160 Din za novo bogoslovje, za kar jim najlepša hvala. Ženinu in nevesti pa želimo obilo sreče.

Sv. Anton v Slov. goricah. Pri nas se je poročila vrla Marijina družbenica Nežika Mlinarič. Ne bi oznanjali tega širom sveta, saj so poroke v tem času nekaj navadnega, a naša nevesta je vredna nekaj vrstic v Slovenskem Gospodarju, kajti bila je dekla in sicer taka dekla, kakor jih je med današnjim pokvarjenim svetom malo najti. Pridna delavnost, poštenost, nedolžnost, zvestoba, to so čednosti, ki so krasile Galovo deklo Nežiko. Kakšni so posli današnje dni na svetu! Dan je vaš, noč pa je moja, pravijo, in ker noči ne porabijo za

počitek, kakor zahteva narava, ampak za ponočevanje, tudi po dnevi niso kdo ve kako sposobni za delo. Gospodar in gospodinja se ne moreta nanje zanesti, komaj čakata, da pokvarjeni dekli ali slabemu hlapcu poteče leto, da se ga zlepa rešita. Nežika je bila pri hiši že peto leto in gospodinji je zelo žal za njo, saj ve, da take ne bo zlepa dobila. Nežika ni hodila po veselica in prostih zabavah, ne po gostilnah in plesih, pač pa je o prostem času veliko čitala ter si tako pridobila toliko izobrazbe, da je Marijina družbenica večkrat nastopila z govorom ali deklamacijo. Čudno! Lani na pustni dan, ji je tovarišica v šaljivem dvogovoru rekla: »Včeraj si mi rekla, da se misliš drugo leto omožiti, zdaj se je pa res. Le žal nam je, da je šla iz župnije, no pa bodo pri Sv. Juriju ob Ščavnici imeli eno dobro in pridno ženo več. Božji blagoslov bodi s teboj, Nežika!

Beltinci. Tukaj je bil dne 24. februarja sejem. Dogodilo se je, da je za eno telico plačal kupec 10.200 Din. To pa se je dogodilo takole: Nek kupec, Nemec po rodu, je kupil od posestnika telico za 5.200 Din. Navzoč je bil nek nepridiprav in je takoj šel za kupcem v drugo smer ter je rekel: »Prosim, gospod, jaz sem kupil drugo kravo in potrebujem takoj denar.« Kupec se v naglici ne prepriča, ali je ta človek lastnik telice ali ni ter mu da 5000 Din. Ko je kupec svoje kupljeno blago zbiral, mu lastnik telice ni hotel dati, ker še ni bila plačana pravemu lastniku. Zdal se je kupec zavedel, da ni dal denarja pravemu lastniku, ampak ga je nekdo ogoljufal za 5000 Din. Tako je še enkrat moral plačati 5000 Din za telico pravemu lastniku.

Ljutomer. Pevski zbor Glasbene Matice iz Ljubljane koncertira dne 8. t. m. v Mariboru, v nedeljo, dne 9. marca popoldne ob treh pa v Ljutomeru. Nastopi do 60 prvovrstnih pevskih grl. Zbor bode izvajal v celoti oni program, kojega je dovršeno proizvajal po Franciji in drugod.

Ljutomer. Na redni seji mestnega občinskega zastopa ljutomerskega dne 21. februarja se je med drugim razpravljalo o gradnji novega poslopja za sresko načelstvo in druge urade. Novo poslopje se bo gradilo na mestu, kjer stoji sedaj staro in za moderno dobo neprijetno poslopje. Novo poslopje se bo delilo v dva trakta pod eno arhitektonično zgradbo; v en trakt pridejo vsi prostori sreskega načelstva, stanovanje starešine sreskega načelstva in stanovanje za slugo; v drugi trakt bodo pa nameščeni uradi davčne uprave, najbrže tudi pošte in žandarmerije ter občinska pisarna,

Ni trajalo dolgo, in gostje so sedeli pri bogato obloženi mizi. Številni strežaji so skrbeli, da so bili gostje kar najboljšje postreženi; pridno so nosili polne vrče kipečega vina, da so se prav kmalu čutili vsi razgreti od ognjevite kapljice.

Razvozljali so se gostom jeziki, začela se je glasna govorica, prvotno o uspehih na lovu, nato o drugih stvareh, o spominih na nekdanje dni, nazadnje o sedanjem stanju razmer na Ogrskem in Hrvatskem.

»Tako ne more iti dalje,« povzame besedo grof Frankopan, »kaj se vse godi na Ogrskem in Hrvatskem, kakšne grozovitosti.«

»Da, prav imaš,« pritrdi Peter Zrinjski, »sedaj je poslal cesar namesto mene v Karlovec grofa Herbersteina, seve Nemca z vojaki, ki tam pustošijo ter plenijo.«

»A ne samo to,« poseže vmes Fran Nadasdy, »ravno včeraj sem zvedel, da so udrli vojaki z nekim nemškim častnikom v vas, pograbil nekaj deklet, jih mučili in oskrnili, potem pa še izropali hišo. Neko dekle je umrlo radi prestanih muk.«

»Nasilstvo, roparstvo,« vzklikne Štefan Widenedy, »ali je to naš vladar ali zaščitnik?«

»Ropar ie, ki je prelomil besedo in prisego,

ali smo potem dolžni, mu biti zvesti,« razvname se Jurij Perini, »tudi nas ne veže več prisega.«

»Čisto prav imaš,« pritrdi Peter Zrinjski, »saj zlata bula ogrskega kralja Andreja iz leta 1222 je priznala ogrskemu plemstvu, da se smemo kralju tudi z orožjem upreti, ako bi hotel kršiti ustavne pravice ter svoboščino ogrskega kraljestva.«

»Kakšne namene ima Leopold,« pravi Frankopan ves razjarjen, »to je jasno pokazal o priliki poklonitve stanov v Gradcu. Ali ni res grof Tenbah?«

»Resnica je,« pritrdi ta, »kar vesel sem bil, da si se tako potegnil za naše pravice.«

»In ti nemški plemenitaši se mu še klanjajo,« meni grofica Zrinjska, »radi bi postali popolni sužnji.«

»Proč od Avstrije,« zavpije Štefan Boczkai, ki je že precej pogledal v kozarec.

Tako se je govorilo sem in tja, dokler ni prišel čas odhoda za goste.

Strežaji so letali sem in tja, predno so imeli pripravljene konje za vsakega gosta. Marsikateri se je mogel spraviti na konja le s pomočjo strežaja, kajti dobro vino jim je udarilo v noge, da niso bile več trdne.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, uradce, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

sejna dvorana in stanovanje redarja. Za urade sreskega sodišča in jetnišnice se bo pa kupilo precej novo hišo istotam na glavnem trgu. — Nadalje so se vršile ponovne volitve v občinski kmetijski odbor, v katerega so bili izvoljeni Cimerman Hinko, Dijak Janko, Rajh Jakob, Seršen Franjo in Zemljič Fric. Občinski zastop je na isti seji med drugim tudi sklenil razpisati delo naprave regulacijskega načrta mesta, ker sicer brez regulacijskega načrta ni mogoče obdržati mlademu mestu lepega lica. Razgovarjalo se je tudi o bolnici v Ljutomeru in o neki svoti denarja, ki je bila svojčas nabrana za bolnico in je shranjena. Odbor je soglasno za gradnjo prepotrebne bolnice v Ljutomeru, posebno pa še, ker so bila pripravljala dela že pred par leti začeta, krasno solnčno stavbišče izbrano in na istem mestu po usmiljenih bratih že zgrajen velik studenec z zdravno pitno vodo. Želeti bi bilo, da se začetniki te akcije ponovno okorajšijo za to delo. Dobrohotni Prleki bodo šli radi kakor povsod, tako pa še prav posebno v tej stvari z lesom in z voznjaki ter z drugim na pomoč, saj sami najbolj občutijo potrebo bolnice. Občinski odbor tudi ni pozabil na plot, oziroma živo ograjo iz trnja, ki ni posebno v krasnem mestu ob najzanimivejši cesti z glavnega kolodvora. Že več let občina apelira na posestnika, da ta plot odstrani in napravi tam lično ograjo iz kakega drugega materiala.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 23. februarja sta se poročila vrla Marijina družbenika Franc Kocmut in Tonika Fras. Na veseljski svatbi v gostilni g. Perger-ja so gostje na pobudo g. nadučitelja in starešine darovali za dijaško kuhinjo v Mariboru 200 Din. Dijaki želijo ženinu in nevesti obilo sreče!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukaj se je poročil vrli mladenič, vzgleden član mladeniške Marijine družbe, bralnega društva itd. Jožef Rauter s Sovjaka s pridno mladenko, vrla Marijino družbenico in članico bralnega društva Tončko Tratnik iz ugledne Kolaričeve hiše v Rožičkem vrhu. Vrlemu novoporočenemu paru želimo obilo sreče, zadovoljstva in blagoslova iz nebes. V Bolehnečicah je umrl po vsej župniji znani Ajlečev oče g. J. Ajlec. Pokojnik je oče naših vrlih zidarjev, ki so bili pred par leti stebri društvenega dela pri Sv. Jurju. Rajni Ajlec je bil eden od redkih očetov, ki so tako srečni, da si postavijo nesmrten spomenik v dobrih otrokih Bog daj dobremu Ajlečevemu očetu večni mir in pokoj! — Bralno društvo živahno deluje. Dne 18. februarja je društvo priredilo dobro uspelo Strossmajerjevo proslavo.

Obrež pri Središču. V nedeljo, dne 23. februarja se je vršila v Obrežu veselica kajpada s plesom. Ali je na takšnih veselicah potreben ples, o tem nočem razpravljati. Če že mora biti, pa bodi navsezadnje tudi taka zabava. Ali na vsak način je obsojanja vredno dejstvo, da so baš na tej prireditvi bili navzoči tudi otroci — šolarji, ki so jih pripeljali starši sem s seboj. Ne morem domneti, da se sploh najdejo starši, ki jemljejo svoje otroke s seboj na takšne prireditve. Starši! Ali se zavedate, kaj nudite otrokom? Ali veste, da spada otrok na večer v postelj, ne pa v krčno, kjer mora staršem na ljubo čakati morda do polnoči, če ne dalje? Kaj bo rekla k temu vaša vest? Niti fant niti dekle do svojega 18. leta ne spadata na nobeno plesno zabavo. Kaj še le otroci — celo šolarji. Ne mislite, da so otroci tako naivni, da ne bi ničesar opazili. Kakšne pa bodo posledice take vzgoje, si lahko mislite. Krivdo takšne vzgoje boste zavračali na druge, a tedaj sebe ne boste videli. V tem smislu bi morali tudi prireditelji gledati na to, da brezobzirno zavrnejo starše, ki prihajajo na plesne veselice z otroci. Danes mladina itak prezgodaj dozori. Da bi celo starši to pospeševali, to vendar ne gre. Zato priporočam staršem več previdnosti in pazljivosti pri vzgoji otrok!

Polenšak. Poslušamo radio koncerte, predavanja, vremenske napovedi itd. Imamo v naši mali fari kar štiri aparate. Nismo v

strahu, če se nam kaj pokvari. Imamo tudi radio monterja, daleč na okoli poznanega g. Žgeča. — Zime letos tudi ne poznamo. Parkrat se nam je pokazal sneg, a je hitro spet izginil. Splošno pa ljudje dolžijo letošnjo nestalno zimo mnogih vratnih boleznih pri otrocih. Vse manj se oglašajo takozvana bolezen »falencija« med odraslimi ljudmi. — Zadnjega mrliča smo imeli 5 let staro Mimiko Lajh iz Hlaponec. Naj se veseli med angelci!

Polenšak pri Ptuj. Celih pet parčkov smo letos imeli in teh par novih gospodarjev hočem naštet. Tudi med temi nekateri prav radi citajo »Slovenskega Gospodarja«, četudi samo novice iz domačega kraja. Mladi Vičar Ivan iz Hlaponec se je priženil na staro Planinšekijo, kjer jima gospodinja mlada Nežica iz poštene hiše Žuranove. Mlinar Alojz Vičar iz Bratislavca je odvedel fletno hčerko Micko iz kmetije Tušove. Marija Vajda iz Strejca je obljubila večno zvestobo pridnemu fantu Antonu Janžekoviču iz Žamenc. Marija Kelenc iz Preroda je pa dobila za zvestega spremljevalca skozi življenje, Andreja Golob iz Tihavca. Martin Šumenjak iz Polence je je mahnil tja nekam k Sv. Marku po mlado družico, s katero si mislita ustanoviti lastni dom pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Vsem novoporočencem, katerih namen je skupaj nastopiti novo pot življenja, želimo mnogo sreče in zadovoljnosti!

Gajovci niže Ptuja. V naši vasi smo imeli pretečeni teden na štirih krajih gostije. Po daljšem času pa tudi smrt. Dne 22. februarja tega leta je umrl nagle smrti Martin bil delaven in skrben gospodar ter veren katoličan, ki je vestno izpolnjeval verske zapovedi. Pokopan je bil dne 24. februarja ob veliki udeležbi. Mir in pokoj njegovi duši in večna luč naj mu sveti!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Kar 12 parov je bilo dne 24. februarja v tukajšnji župnijski cerkvi pred oltarjem. Naši veseli svatje pa so se zopet spomnili na potrebo nove bogoslovnice in so darovali na odlični gostiji Obrani-Bezjak 300 Din, na gostiji Petek-Klemenčič pa 135 Din. Posnemanja vredno! Bog plačaj! Novoporočnim pa v novem stanu mnogo sreče in božjega blagoslova!

Podvinci pri Ptuj. V cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptuj se je poročil posestniški sin Alojz Repič in si je izbral za družico pridno Marijino družbenico Marico Zagoršek iz Podvinc. Poroka se je izvršila slovesno v razsvetljeni cerkvi ob navzočnosti številnega občinstva. Saj je bil ženin daleč okoli znan iz dobre Repičeve hiše. Mlademu, vzornemu paru kličemo prirčno: Na mnoga leta. Oba sta bila tudi dolgoletna naročnika Slovenskega Gospodarja.

Sv. Tomaž pri Veliki Nedelji. Pri volitvi člana v sreski kmetijski odbor je bil izvoljen Jernej Hojnik, župan občine Rucmancl. Hojnik je razumen in delaven mož, ki je duhove v občini pomiril ter se vedno trudil, da bi odstranil slabe navade, zlasti naklonjenost nekaterih za tožarenje. Mnogo se je tudi trudil za gradbo nove okrajne ceste.

Velika Nedelja. Poročil se je vrli mladenič Lovrenc Muhič, odbornik mladeniške Marijine družbe pri Veliki Nedelji s pridno Marijino družbenico Matildo Obrani iz Lahonc. Na veseljski svatbi so gostje na predlog starešine g. Kranjc Martina, cerkvenega ključarja pri Sv. Tomažu, nabrali na domu neveste precejšnjo vsoto za domači društveni dom, na ženinovem domu pa za novo bogoslovnico v Mariboru 90 Din. Bog plačaj vsem darovalcem, ženinu in nevesti pa mnogo sreče in blagoslova v novem stanu!

Sv. Trojica v Halozah. Dne 23. februarja so nas naši pridni igralci zelo razveselili z lepo igro »Davek na samce«. Najlepša hvala gre našemu vrlemu g. organistu za njegov trud. Odkar smo dobili novega gostilničarja g. Vrhovnika k Sv. Trojici, se je vse preduglačilo, namreč poštena zabava brez plesa in

godbe. Zelo smo ponosni na g. Vrhovnika, ker tako gostilno smo Trojičani že dolgo želeli.

Gornjegrajski srez. V torek, dne 24. februarja se je vršila pri tukajšnjem sreskem načelnstvu volitev predsednika sreskega kmetijskega odbora in volitev dveh članov v banski kmetijski odbor. Za predsednika sreskega kmetijskega odbora je bil soglasno izvoljen g. Martin Steblovnik, župan in posestnik v Šmartnem ob Paki, v banski kmetijski odbor pa gg. Martin Steblovnik, posestnik in župan v Šmartnem ob Paki in Franc Štrucelj, posestnik in župan v Mozirju okolica. Kot namestnik je bil izvoljen g. Anton Kolenc iz Gornjega grada.

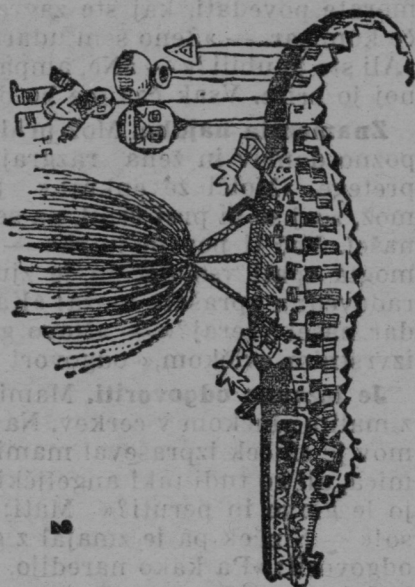
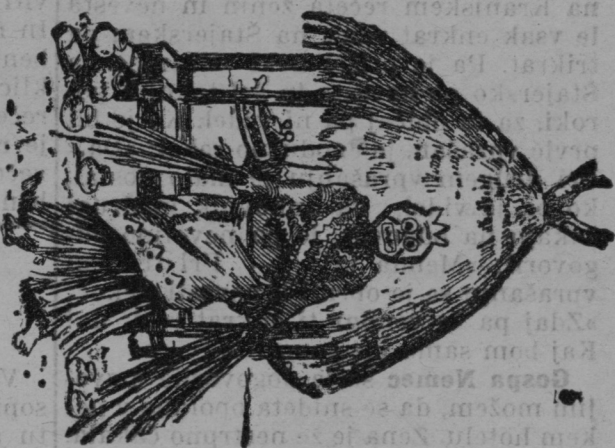
Sv. Lovrenc pod Prožinom. Izročili smo 19. tega meseca materi zemlji truplo pokojne Amalije Hrovat, županove žene, ki je po dolgi in mučni boleznimi mirno v Gospodu zaspala. Kako priljubljena je bila rajna, je pokazal tudi njen pogreb. Govornik je ob odprtem grobu omenil, da je bila res prava slovenska krščanska žena in mati, ki je skrbno v strahu božjem vzgojila pet svojih otrok ter je vestno in skrbno izpolnjevala božje in cerkvene zapovedi. Bodi ji Bog obilen plačnik, ostalim pa naše iskreno sožalje!

Sv. Jurij ob južni železnici. Milo so zapeli zvonovi dne 23. februarja, ko smo spremili k večnemu počitku Ano Mlinar, po domače Vrankovo mamo iz Brezja na Slomu v starosti 82 let. Rajna je bila skrbna gospodinja in dobra krščanska mati. Njen pogreb se je vršil ob zelo veliki udeležbi ljudi. Ljuba mamica, hvaležno se vas spominjamo vsak čas. Vi pa v nebesih ne pozabite na nas.

Planina. Dne 19. februarja se je Franc Gračner, posestniški sin in brat g. Ivana Gračnerja, bivšega uradnega ravnatelja mariborske oblasti, poročil s Tereziko Novak iz župnije Sv. Vid pri Planini. Poročencema obilo sreče in božjega blagoslova! Na gostiji so svatje za dijaško kuhinjo v Mariboru darovali 120 Din.

Pišce. Skriti smo ob vzhodnem vnožju Orliškega pogorja. Na tri strani ravno to pogorje zavira prometne zveze s sosednim svetom. — Vendar pa nas tudi tu dan za dnevom obiskujejo kakšni brezposelni potniki iz Zagreba, Celja in drugod. Tako seveda tudi agent od družbe iz Novega Sada s svojimi protestantskimi knjigami: Sv. pismo, Trpljenje Gospoda Jezusa Kristusa, Pot k resnici in drugimi ni smel izostati. Naši ljudje take ljudi že poznajo. Ker pa se je delal le tako pobožnega in govoril, da je poslan od misijonarjev, so mu nekateri le nasedli. Ko so spoznali, da niso prave, so jih po večini sežgali, le nekateri, zlasti prijatelji — »Domovine« jih še skrivajo. Že prvič jih je slišal ta agent od naših zavednih ljudi toliko, da si sedaj, ko je prišel drugič, že ni upal več javno tržiti svojih knjig. Če se povrne še v tretje, bo imel še manj sreče. Vsa čast tako zavednim možem, ženam, fantom in dekletom! — V nedeljo, dne 23. februarja je priredila Kmetijska družba v Ljubljani za področje tukajšnje podružnice predavanje o kmetijstvu. Ker je tukaj vsak posestnik, bodisi veliki ali mali, vinogradnik, nam je g. Kafol z le njemu lastno živahnostjo podal smernice za umno obdelovanje vinogradov in o kletarstvu, g. dr. Megušar odvetnik v Brežicah pa pojasnila glede vinarske zadruge v Brežicah. Dve uri trajajoče zbiranje je zaključil g. Ivan Urek, načelnik podružnice in župan v Globokem s svojimi zanimivimi praktičnimi migljaji. Poslušalci, ki so napolnili največjo sobo v naši šoli do zadnjega kota, so vztrajali do konca ter se razšli s trdnim sklepom, da hočejo pri letošnjem obdelovanju svojih vinogradov vse nasvete urediti ter po možnosti pristopiti k Vinarski zadruzi, ki bo skušala našemu bizelčanu pridobiti pravo veljavo na vinskem trgu.

Dugaresa. Delavka iz tovarne v Dugaresi Genovefa Hameršak, doma iz Stojnice je v soboto pri pospravljanju kuhinjskega dela vrgla svoj tedenski zaslužek z drugima papirjem v peč ter užgala. Nesreče se je spomnila že le, ko je bilo že prepozno.

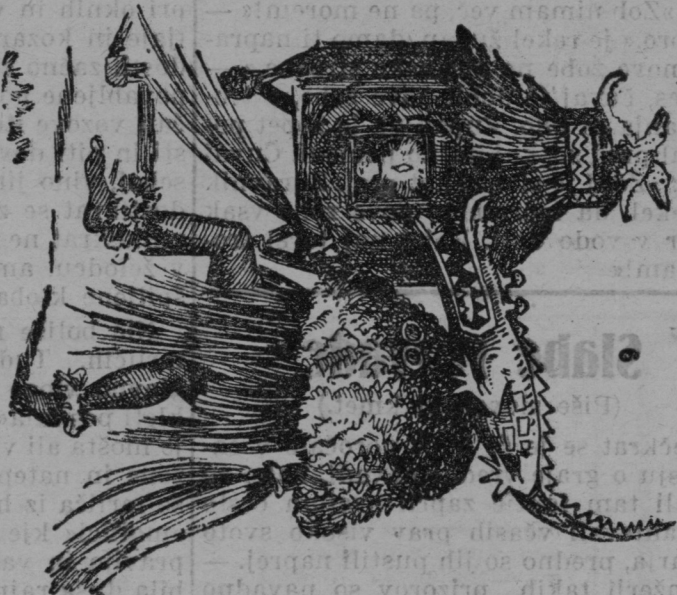
Krokodil je, razen kače, žival, ki najbolj zapostuje domišljijo prebivalcev vročih dežel. —

V klopčič zvila kača po svoji zvitosti je že pri starih Egipčanih veljala za znak rodovitnosti in še danes jo v tropskih deželah — v Afriki — častijo nekatera črna plemena kot božanstvo. Povsod sta pa kača in krokodil poseben ljuten znak hudega, pa tudi dobrega, in srečnostnega.

Pravijo, da je češčenje krokodilov nastalo takole: V starodavnih časih so zamorskega kralja Menae njegovi lastni psi napodili v jezero Moeri. Priplaval pa je krokodil, vzel kralja na svoj hrbet in ga zanesel na breg. Iz hvaležnosti je zgradi Menae na tistem kraju krokodilsko mesto ter je ukazal izkazovati krokodilom najvišje časti. V bližini je naročil napraviti svoje grobišče in čudoviti labirint (zanimati hodnik), v celicah tega labirinta so se pa shranjevala balzamirana trupla krokodilov. Od tega časa naprej se je češčenje krokodilov razširjalo in ostalo do današnjih dni. — Postavljali so jim posebna svetišča, v katerih stanovali »sveti« krokodili. Pred ta svetišča

češčenje

krokodilov

v današnji

Afriki

jim prinašajo žrtev in darila ter se priporočajo njihovi naklonjenosti. Žene iz Nigerije se priporočajo krokodilom z darovi, (kokoši in drugo), da bi bile bolj rodovite.

(slika 3.)

spet drugi jim darujejo razne domače živali za srečo pri gospodarstvu itd.

(slika 1.)

Svojčas so darovali krokodilom ljudi, sedaj je baje tako darovanje nehale.

V krajih, vseh in mestih, kjer častijo kro-

kodile, je pri vходу v vas ali v mesto postavljena podoba krokodila iz lesa, ki opozarja prihajajoče na češčenje krokodilov v mestu. Že na te podobe obešajo polnički razna darila, da se prikupijo domačinom ali »svetemu« krokodilu.

(slika 2.)

Pri Vtakari, nedaleč od Binuc je »sveti« ribnik, ki ima obliko osmice (8), ki je poln krokodilov. Po dnevi je obrežje polno žensk in otrok, ki zajemajo vodo iz ribnika. Voda ima baje posebno čudodelno moč. Po dnevi se kro-

kodili ne zmenijo za ljudi in tudi ženske in otroci nimajo nobenega strahu pred njimi

(slika 4.)

ponoči pa prilezejo krokodili po darila, ki jim po dnevi prebivalci pripravijo.

Vsako leto enkrat — na krokodilski praznik, se valijo ogromne množice ljudi v ta kraj. — Krokodilski duhovni se prikazujejo takrat oblačeni v groteskne maske kot krokodilske matere in krokodilski očete.

(slika 5.)

Dostikrat je maska v podobi krokodila, po rokah, nogah in okoli telesa pa imajo sveže zelene listje bičja, ki bi naj pomenilo, da tiste čudne postave prihajajo iz zelene vode — mlake.

(slika 6.)

Pred svetišči tako čudno maskirani duhovni plešejo svoje plese in prednašajo svoje prošnje krokodilom, ki s svojimi ostudnimi postavi prežijo v bližini na darove navzočih. Res čudne navade!

ZA RAZVEDRILLO

Napredovanje. Staroavstrijski major je silno sovražil žide. Da bi jih jezil, je dal svojemu konju židovsko ime Izak. Nekoč je major dražil židovskega trgovca Abrahama: »Ali se čudite, da je postal moj konj žid in si prilastil židovsko ime?« — Abraham: Zakaj bi se čudil, če konj napreduje do žida, ko vidim, da se je osel povspel celo do majorja!

Slaba knjiga. Gospod župnik je v cerkvi pridigal zoper slabe knjige, ki so res škodljive, človeka vznemirjajo itd. »Ako imate take knjige, zažgite jih, ali pa jih prinesite meni!« — Prihodnjo nedeljo je prišel h gospodu župniku kmetič in mu prinesel v papir zavito knjižico rekoč: »Imam samo dobre knjige doma. A ta-le knjiga pa me vznemirja!« — Bila je davčna knjižica.

Med cestnimi roparji. Gospodična razburjena: »Vi vendar ne boste mene oropali?« — Ropar: »Ah ne, gospodična, za dame treba ženske postrežbe.« — Hej, stara, hitro preišči tej gospodični denar in dragocenosti!

Pri poroki na Štajerskem. Pri poroki na Kranjskem rečeta ženin in nevesta le vsak enkrat »da«, na Štajerskem pa trikrat. Pa je prišel neki Kranjec na Štajersko po nevesto in šel takoj k poroki, za ta običaj pa ni vedel. Ko je bil prvič vprašan, je enodušno rekel: »Da.« Pri drugem vprašanju je malo postal, ko pa je videl, da duhovnik in drugi čakajo na odgovor, je pa nevoljno odgovoril: »Menda ja!« — Pri tretjem vprašanju se je obrnil k nevesti, rekoč: »Zdaj pa še vendar ti enkrat reci: da! Kaj bom samo jaz govoril!«

Gospa Nemec se je dogovorila s svojim možem, da se snideta opoldne v nekem hotelu. Žena je že nestrpno čakala, a moža od nikoder. Stopila je k telefonu ter poklicala številko njegovega urada. Glas, ki ga je slišala v telefonu, se ji je sicer zdel nekam čuden, vendar je vedela, da telefon glas zelo spremeni. — »Halo, ali si ti, Drago, pridi že vendar, jaz skoraj umiram.« — »Oprostite, gospa,« se je glasil odgovor, »zdi se mi, da nimate prave številke. Tu je namreč pogrebni zavod in mi rabimo le take, ki so že mrtvi!«

Huda žena. Na policijo je prisopihal možak ter se zatekel k nadzorniku: — »Zaprite me, takoj me zaprite!« »Prej morate povedati, kaj ste zagrešili,« reče komisar. — »Ženo sem udaril...« — »Ali ste jo ubili?« — »Ne, ampak za me noj jo briše. Vsak čas me bo dohitela.«

Znamenita najdba. Mož pride nekam pozno domov in žena razgraja na vse pretege. »Molči že enkrat,« jo prosi mož, »saj se bi prej vrnil, pa sem nekaj našel. Več ti povem jutri.« — Žena ni mogla spati vso noč in je zjutraj vsa radovedna vprašala moža: »Kaj si vendar našel včeraj?« — »Novo gostilno z izvrstnim cvičkom,« odgovori mož.

Je težavno odgovoriti. Mamica je šla z malim sinčkom v cerkev. Na potu domov je sinček izpraševal mamico: »Mamica, ali so tudi taki angelčki, ki imajo le glavo in peruti?« Mati: »Seveda so!« — Sinček pa je zmajal z glavo in odgovoril: »Pa kako naredijo, kadar se hočejo vsesti?«

Nočni čuvaj. V neki vasi so imeli nočnega čuvaja, ki je uro naznanjal s trobentanjem. Ko je nekoč trobentanje dalje časa izostalo, je poklical župan čuvaja: »Čemu ne naznanjaš ure?« — Čuvaj: »Zob nimam več, pa ne morem!« — »Dobro,« je rekel župan, damo ti napraviti nove zobe na občinske stroške.« — In res, čuvaj je dobil nove zobe, a trobentanja ni bilo. Župan ga je zopet poklical pred se, kaj naj to pomeni. Čuvaj reče: »Zdaj je slabše kot prej. Zdravnik je rekel, da moram te nove zobe vsak večer v vodo dati. Kako naj torej trobentam!«

Slabe razvade.

(Piše slovenski kmet.)

Večkrat se je že letos poročalo v časopisju o graje vredni navadi, kako so tu ali tam fantje zaprli svatom cesto in zahtevali včasih prav visoko svoto denarja, predno so jih pustili naprej. — Aranžerji takih prizorov so navadno krčmarji, pri katerih fantje podarjeno odkupnino do zadnjega vinarja zapijejo.

Tako so nedavno v nekem trgu zapadno od Maribora zabarikadirali cesto mimo gostilne z mizo in stoli in je presrečni ženin moral globoko seči v žep, da je smel z nevesto naprej.

Slučajno se je v tistem kraju ženil posestnik in upokojeni uradnik železnice, ki si je iz Savske doline pripeljal nevesto na svoj dom. Zvedel je, da tudi njemu pripravljajo takšno »čast«, ki pa mu bo precej draga hodila. Resni gospod ni pomišljal dolgo, kako bi se dalo preteči neprijetnosti izogniti. Šel je na okrajno glavarstvo in zahteval, da se takšna traparija uradno prepove. Pristojna oblast je njegovi zahtevi ustregla in naročila orožništvu v dotičnem kraju, da naj prizadete gostilničarje opozori, da je zapiranje ceste in vsako nadlegovanje mimo vozečih se svatov prepovedano.

Takšna prepoved je popolnoma na pravem mestu. Novoporočenci imajo navadno resničnih potreb — za katere je treba šteti denar — več kot zadosti; ne pa, da bi ga še izmetavali za žejna grla in nekatere nikdar zadovoljne gostilničarje.

Je med ljudstvom še več takih škodljivih navad, ki bi jih bilo treba z enakimi prepovedmi odpraviti.

Predvsem so to takoimenovani prežarji pri poročnih gostijah. Ko se stemni, prilezejo od vseh strani, oprezujejo pri oknih in vratih ter čakajo na grižljaje in kozarce. Ako se jim ne da zadosti, začno zabavljati, dražiti in žaliti povabljenе goste, skrivati orodje, obračati vozove itd. V slučaju, da dobijo jesti in piti dovolj, se začno zbadati med seboj, vino jim sili v lase in za nohte, dostikrat se začne ravs in kavs in neredkokrat nese kakšen prežar ne samo v želodcu, ampak tudi na hrbtu nezaščitene klobase domov.

Nič boljše ni ponočno čuvanje pri mrličih. Tudi tam igra največkrat glavno vlogo pijača. Kjer vedo, da »v kleti pes laja«, tam jih ni blizu; kjer pa je mošta ali vina zadosti, tam se jih naze in natepe toliko, da bi bilo treba še mrliča iz hiše odnesti, da bi imeli ti »molilci« kje sedeti. »Gremo molit!« pravijo in vabijo eden drugega. Ko bi bila duša rajnega odvisna samo od njihove molitve, bi se gotovo »vicala« še precej časa. Ne molitev, ampak pijača in prazno govorčenje sta glavni predmet takih »molilcev«.

O teh slabih navadah poročamo ne z namenom, da bi komu kaj očitali, marveč radi tega, da bi pristojni činitelji kaj ukrenili in storili v njihovo odpravo.

USTANOVLJENA LETA 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—
— še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.— —

Maribor
Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši) 223

V malih oznanilih stane
vsaka beseda Din 1-20.
Najmanjša cena za oglas
je 8 Din. Manjši zneski se
lahko pošljejo v znamkah.

Mala oznanila

Mali oglasi se objavljajo samo
ako se **PLAČAJO NAPREJ!**

Upravištvu odgovarja
na razna vprašanja samo
takrat, ako je priložena
znamka za 2 Din za od-
govor. Upravištvu.

Po vseh krajih iščemo moške in ženske, kjer-
koli imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni
zaslužek do Din 250.—. Prijavite se: »TEH-
NA«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. Znamka
za odgovor. 93

Bučni otrobi, radi velike zaloge pod ceno na
prodaj, en kg 50 para in 1 Din v **Tovarni
bučnega olja J. Hochmüller, Maribor**, južna
stran mosta. Ugodna zamenjava bučnih je-
derc in prešanje. 176

Cepljene trte ima na prodaj **Jožef Gošnik** —
Breg, Konjice. 164

Prodajam Bas trombo B. Cena po dogovoru. —
Valentin Vogrinec, Sv. Urban pri Ptuj. 274

Popolnoma opremljen avtomobil za požarno
brambo 1 in pol tonski se prodaja. Kje, pove
uprava lista. 272

20% kronske bone kupuje do uporabnosti. —
Pošljejo se lahko v rekomandiranem pismu,
nakar se protivrednost pošlje po nakaznici.
Naslov G. Pichler, agentura, Ptuj, Društve-
ni dom. 277

Kmetijski fantje, pozor! Javite se takoj! Za kme-
tijske potrebe se iščejo razpečevalci. Lep
zaslužek! Maribor, agentura, Koroščeva 20.
199

Učenca sprejme Lauko J., trgovec, Trbnje.
Vuzenice. 283

Častna izjava. Kar sem govorila zoper Miha
Hostnik, ni resnica. Amalija Hočevnar, Pod-
kraj, Sv. Ilj pri Velenju. 313

Fant siromak brez staršev, pošten se sprejme
kot mizarski vajenec, popolna oskrba pri
mojstru. Naslov v upravi lista. 314

Išče se mladi sluga. Kaptol Vrhbosanski v Sa-
rajevu išče uradnega slugo za hišo, ki bi v
cerkvi zvonil in spremljal. Prednost imajo
tisti, ki so že služili v kakem-cerkvenem za-
vodu ali župnišču. Dobi stanovanje, oskrbo
v Kaptolu in mesečno plačo. Ponudbe s pri-
poročilom župnika naj se pošljejo na Kap-
tol Vrhbosanski v Sarajevu, Krekova 5. 312

Majhno posestvo, zidano, 1 oral njive, 37 sad-
nih dreves, 17.000 Din. Topolovšek, Nova-
cerkev, Vojnik. 311

Viniča-ja z 2-4 delavskimi močmi sprejme:
I. Osim, Maribor, Koroška cesta 17. 310

Posestniki gozdov, pozor! Kupim stavbeni
les. Pogoji: Dostava v Maribor. Ponudbe z
označbo cene za okrogel in tesan les vsako
posebej na: Ivan Uršič, tiskarna sv. Cirila
v Mariboru. 307

Zakonca, če mogoče
brez otrok, ki razume-
ta vsa poljedelska in
vinogradska dela in
imata k temu veselje,
popolnoma zdrava in
ne nad 40 let stara, se
sprejmeta za stalno s
15. marcem. Plača me-
sečno 1200 Din s pro-
stim stanovanjem in
kurjavo ter dnevno 2
litra mleka in 2 litra
mošta. — Samo jako
pridni ljudje z dolgo-
letnimi spričevall, ki
govorijo slovensko in

nemško naj se osebno
predstavijo — Maribor,
Badiova 16. 301

**Nova telefonska števil-
ka** 2720 ima: Zobo-
zdravnik dr. Dernač. 294

Kupim turbino v do-
brem stanju za 13 met-
rov padca in za 250 do
350 sek. lit. vode ter
dobro ohranjeno želez-
je in kolesa za veneci-
janko. Ponudbe Andrej
Marine, Selnica ob
Dravi. 296

Sprejemem poštenega fanta ali dekle, ki ima
veselje do učenja organistovanja. Naslov v
upravi lista. 303

Delavca-sadjarja za oskrbovanje sadonosnika
sprejme v stanovanje, ostalo po dogovoru.
Ognjeslav Skaza, Ptuj. 275

Majer srednjih let z ženo, oba vajena kme-
tjstva, za posestvo na Koroškem dobi služ-
bo takoj. Lesar, kurilnica, Maribor. 265

Sprejme se pečarski vajenec z vso oskrbo. —
Jože Matjaž, pečar, Mozirje 59. 246

Hlapec, poročen, katerega žena bi pomagala
v gospodarstvu se takoj sprejme. Glaser,
Meljski dvor. 250

Gostilna v Mariboru na zelo prometnem me-
stu, nova, enonadstropna hiša, davka pro-
sta, obstoječa iz treh gostilniških lokalov,
vrta, moderne velike dvorane za 500 oseb,
štirisobnega stanovanja, kuhinje, kleti in
gospodarskega poslopja, se pod ugodnimi
pogoji takoj prodaja. Ponudbe na M. Zinau-
er, Maribor, Aleksandrova cesta 45/II. 287

Prodaja se po jako nizkih cenah: Asparagus
sprengeri, večjo množino dobro ohranjene
bujne stufene Pelagonije za grupe, rože vi-
soke in nizke, ter rože (Kletterrosen) sta-
rejše in novejša vrsta ter noviteta. Vpra-
šanja poslati na: vrtnarija vlastelinstva pl.
Kiebach-Ziegler, Križevci. 253

Lisičje,

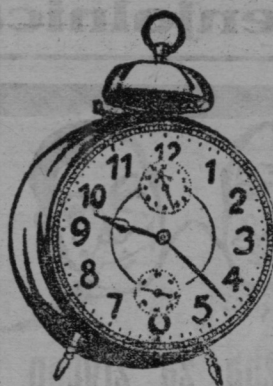
dihurjeve, kunine in
druge kože od divja-
čine, kupuje I. Ratej,
trgovec, Slov. Bistrica.
1475

Sadna drevesa, visoka
stebila in okulanti, naj-
bolje ukoreninjena. —
Tudi **vinsko trsje** v
raznih sortah na naj-
boljših podlagah. Ka-
kor triletna smrečice
za žive meje, razpoši-
lja: Drevesnica I. Gra-
dišnik, Dobrna pri Ce-
lju. Cenik zastoj! 40

Veletrgovine z vinom
in gostilničarji, pozor!
Okoli 30 hl belega vi-
na, sotiranega in me-
šanega, Ritzling, Šipon,
Traminec itd in okoli
30 hl Izabelskega vina
ter okoli 60 hl jabol-
čnika se želi po nizki
ceni prodati. Pod 3 hl
se ne pošilja. Oglasiti
se je na veleposestvu
Segula, Hlapenci, pošta
Juršinka. 259

Sodarske pomočnike
sprejme pri prosti hra-
ni, stanovanju in pe-
rilu Franc Repič, so-
dar, Ljubljana-Trnovo.
Istotam se sprejme va-
jenec. 298

Prvovrstna vsa zele-
njadna semena ino-
zemski na stojnici g.
Kubiš, Maribor, Glav-
ni trg, zavitek 1 Din.
300

Din 110, budilica Din 65, 75, zidna ura Din 130. Samo
proizvodi prvih švicarskih tvornic! Velika izbira verižic,
uhansov, prstanov in tisoč drugih predmetov. Za ure tri-
letna garancija. Zamenja se, kar ne ugaja ali pa vrne denar.
Trgovski dom **R. Stermecki**, Celje št. 24
Dravska banovina 07-8

Bodi točen!

Ob vsaki prili-
ki v življenju se to zahteva
od nas in tej zahtevi mo-
remo samo tedaj zadostiti
ako imamo dobro ura. Da si
takšno ura lahko nabavite,
pišite tako dopisnico
**VELETRGOVINI
STERMECKI** v Celju, ki
vam bodo priložila veliki
ilustrirani katalog z več
tisoč slikami popolnoma
zastoj.
Nikel „Ostara“ žepna ura
Din 48, „Roskopf“ Din 116,
srebrna z enim pokrovom
„Vigilant“ Din 235, z dvo-
nim pokrovom Din 270,
damska žepna ura nikel
Din 110, budilica Din 65, 75, zidna ura Din 130. Samo
proizvodi prvih švicarskih tvornic! Velika izbira verižic,
uhansov, prstanov in tisoč drugih predmetov. Za ure tri-
letna garancija. Zamenja se, kar ne ugaja ali pa vrne denar.
Trgovski dom **R. Stermecki**, Celje št. 24
Dravska banovina 07-8

Posestvo 12 oralov v Račah se prodaja. Oglja-
siti se: Cirkovce št. 40. 305

Semena vse vrste dobite v trgovini Fr. Sen-
čar, Mala Nedelja in Ljutomer. 309

Majer s štirimi do petimi delavskimi močmi
se takoj sprejme. Glaser, Meljski dvor. 249

Kilne pasove

(Bruchbänder), trebušne in že-
lodčne pasove, umetne noge

i. t. d.
dobite do-
brega last-
nega iz-
delka pri

IVAN FRIC, CELJE
za farno cerkvijo

On in ona

se Vam predstavljata kot mlad par. Strinja-
ta se v vsem, tako tudi v vprašanih nego-
vanja lepote in zdravja.

Ako želite pravilno negovati Vaš obraz,
Vaše roke, tedaj dosežete to najbolje s **Feller-
jevimi Elsa-mili zdravja in lepote**, katerih
delovanje tiči v njihovih medicinskih sesta-
vinah:

»Elsa«-milo z lilijene mleka, posebno fino cvetlično milo, napravi
nežno in mehko kožo.
»Elsa«-milo iz lilijene kreme, izrednega vonja, bogatih svilnatih pen.
»Elsa«-milo iz rumenjaka, zelo blago, tudi za nego deteta.
»Elsa«-glicerinsko milo, najbolje za razpokane roke.
»Elsa«-boraksovo milo, odlično proti solnčnim pegam, mizoljem in
in drugim napakam.
»Elsa«-Katranovo milo, razkužuje, najkoristnejše za pranje glave.
»Elsa«-milo za britje, bogatih gostih pen z razkuževalnim delovanjem.
Po pošti 5 kom. Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko, ako se denar vpošlje
naprej, po povzetju 62 Din.

»Elsa«-Creme-pomada proti solnčnim pegam in nečistosti kože, daje pri-
kupljivost in mladost.
»Elsa«-pomada za rast las, najboljša zaščita proti prhljaju in izpadanju las.
Po pošti 2 lonca ene ali po 1 lonec vsake Elsa-pomade stan: 40 Din franko,
če se denar vpošlje naprej, po povzetju 50 Din.

»Elsa«-Shampoo, idealen prašek za pranje glave. 1 kom. 3 Din 30.

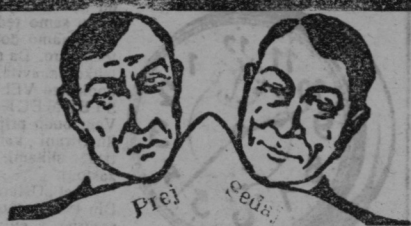
Dan za dnem negujte telo z »Elsa«-preparati!

To pomagal

Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

**EUGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA DONJA, Elsatrg 341.**

Menjalnica trži med mlinom in kmetom

Prava tolažba za živčno bolne

je moje delo, ki je ravnokar izšlo. V njem so omenjene dolgoletne izkušnje o vzroku, nastanku in zdravljenju živčno bolnih. V slučaju, da se kdo posluži spodaj stoječega naslova, mu pošljem brezplačno poročilo o zdravljenju. Tisočera zahvalna pisma dokazujejo o stvarnem uspehu v dobrobit trpečega človeštva.

Kdor pripada k tej veliki množici živčno bolnih, kdor trpi na raztresenosti, tesnobnem čutu, slabem spominu, nervoznem glavobolu, nespečnosti, pokvarjenem želodcu, preveliki občutljivosti, bolečinah v udih, splošni ali delni telesni slabosti ali pa na drugih nešteti pojavih, si mora moje tolažbo prinašujočo knjižico naročiti.

Kdor je s pazljivostjo čital, je bil pomirjen in prepričan, da je pot do zdravja in veselja do življenja popolnoma enostavna. Ne čakajte, temveč pišite še danes!

ERNST PASTARNACK, BERLIN, S. O.
Michaelkirchenplatz Nr. 13., Abt. 324. 292

Zaloga:

Stekla
Porcelana
Svetiljk
Ogledal
Okvirjev
Slik
Kipov
Vsakovrstnih
šip i. t. d.

FR. STRUPI CELJE

Prevzema vsa
stavbna in dru-
ga steklarska
dela. Najnižje
cene in solidna
postrežba. 23

Cement Portland Split
in apno zagorsko je za-
stopstvo in glavna za-
loga pri V. Bratina —
Križevci pri Ljutome-
ru, ki zalaga tudi z des-
kami, latami, tesanim
lesom in raznimi ce-
mentnimi izdelki. 231

Vse blago ceneie

prodajati a vendar dobavljati v naj-
boljši kakovosti more svetovna razpo-
šiljalna tvrdka H. SUTTNER, iz raz-
loga, ker ji to omogoča njen ogromen
promet. Za samo

22 Din se dobi fino poniklano briv-
sko pripravo št. 12.207 z 2 ostrima,
zelo lepo izdelano. A dunajska
ročna harmonika št. 13.116 z 10 tipka-
mi, 2 basi, dvozborna, velikosti 24 x 11
1/2 cm, z 10 gubami na mehu, v lepi
izdelavi stane samo

168 Din po povzetju ali če se denar
vpošlje naprej, brez vsakega ri-
zika, ker to, kar ne ugaja se zamenja
ali pa se vrne denar.

Glazbila, p ašče za dame
žepne nože, gospode in otroke,
brivske potrebšč n , perilo,
jekleno robo, čevlje, obleke,
kuhinjske predmete, nogavice, igrače
in tisoče raznih predmetov za vse na-
mene v veliki novi ilustrirani domači
knjigi. 1466

Tudi vi dobite brezplačno
to knjigo, ako jo z dopisnico zahtevate
od svetovne razpošiljalne tvrdke
H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠT. 992.

Učenca poštenih starišev iz dežele, zdrav in močan s pri-
merno šolsko izobrazbo s hrano in stanovanje v hiši
sprejem v trgovino mešanega blaga. Lastnoročno ponudbe na
Alois Schuschel, Brežice. 304

Eksportna hiša **"LUNA"** Albin Pristernik MARIBOR, Aleksandrova c. 19

Za bližajočo se spomlad ter velikonočne praznike imam pripravljeno veliko izbiro in sicer:
otročje nogavice par od Din 5.— naprej v črni, sivi, drapp, rujavi in beli barvi,
moške (sokne) nogavice od Din 5.— naprej, flor nogavice od Din 12.— naprej,
damske nogavice od Din 7.— naprej. Za kvaliteto prevzamem polno garancijo!

Nadalje nudim: Vezene meter od Din -75 naprej, čipke meter od
Din 1.— naprej, svilene trake meter od Din 1.— naprej.
Vsake vrste sukanca, prejce, igel, gumbov ter raznega pribora za šivilje in
krojače po brezkonkurenčnih cenah. — Ročno delane otročje čevlje ter sandale
iz usnja od Din 24.— naprej. — Lastno vezenje, predtiskanje in pletenje!

Velika izbira: srajc, spodnjih hlač, samoveznic, palic,
dežnikov i. t. d.

Po znižanih cenah! Samo Aleksandrova c. 19

Pohišstvo — Preproge posteljnine, oložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištoena tkanina i. t. d. najboljše in 291 najceneje pri **Karlu Preis**

Brezplačni ceniki! Maribor, Gosposka ulica 20

Krasno posetvo na prodaj. Meri 55 johov, redi
se lahko 12 glav živine, sadjevca se pridelava
40 do 50 polovnjakov. Dve hiši, ena krasna
vila zidana leta 1929, tričetr ure od Slovenj-
gradca. Gozda še za 100.000 Din za posekati.
Cena 260.000 Din. Naslov pove uprava Slo-
venskega Gospodarja. 276

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne pla-
čajo od obresti nobenega rentnega davka
ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

poslužujte se **SAMO MLINOV.**

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri-pupilarno varnem zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

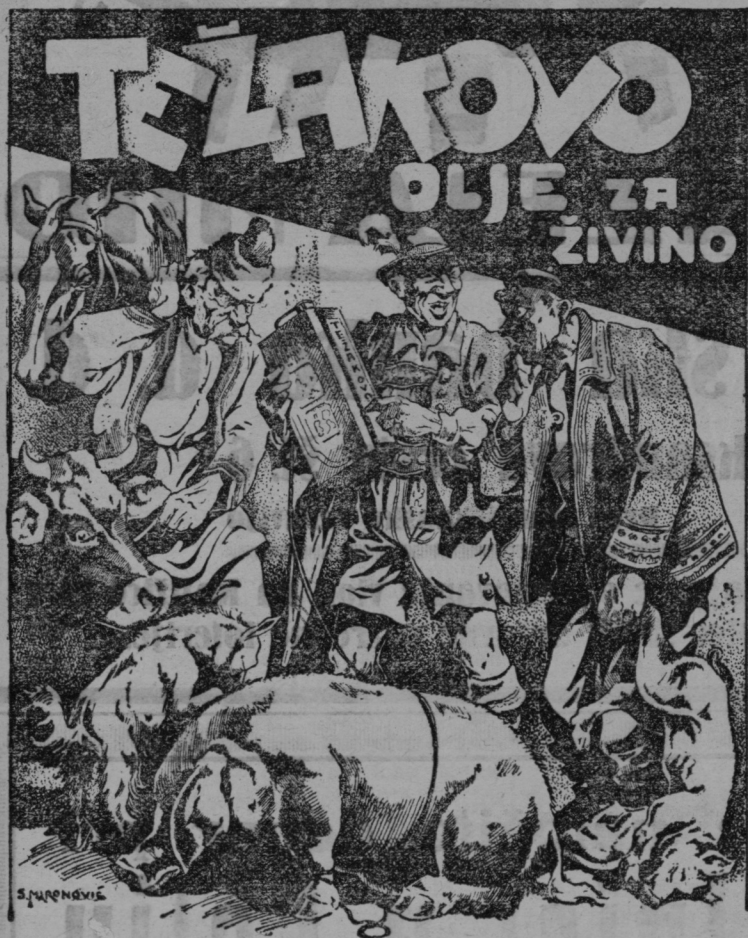
Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno. 4

„Težakovo olje za živino“ se dobi samo pri **M. Težaku, Zagreb, Gundulićeva ul. 13**

v kanticah od 5 kg in stane ena kanta s poštnim povzajem Din 125.—.

To olje je nesporno najuspešnejše sredstvo za krmljenje slabotne in zahirane živine in sicer radi bogate vsebine na vitaminu A in posebno radi vitamina D, ki ga v drugem nobenem krmilu ni.

297

Zakonski par brez otrok z osobno pravico išče na deželi gostilno na odstotke ali v najem. Ponudbe na upravo lista. 302

Semena vsakovrstna, kakor **Semena** travno, deteljno, pesno in vrtnarsko seme v najboljši kakovosti priporoča

staroznana tvrdka **M. BERDAJS**• Ustanovljeno 1869 • **MARIBOR** Centri na razpolago!

Zdravo kmečko dekle, ki zna kuhati, se sprejme k mali obitelji za vsa hišna dela. Vodo-vod v hiši. Vinko Petek, trgovec, Vel. Nedelja. 292

Čevljarstva delavnica na izvrstnem prometnem kraju v središču mesta Maribor se z vsem inventarjem in stanovanjem proda. — Naslov v upravi lista. 295

Ure, zlatina, očala.

Predno si nabavite zimsko blago obiščite

Trgovski dom

v Mariboru.

Največja modna trgovina v Sloveniji meri 98½ mtr z 36 velikimi izlozbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod. Modne knjige zastoj. 1399 Modne knjige zastoj.

SADJARJI!

Skrajni čas je, da si nabavite za pomladansko škropljenje

Arborin

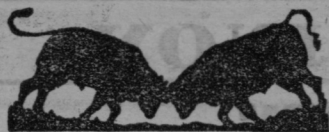
priznano najboljšo sredstvo proti raznim škodljivcem in boleznim **SADNEGA DREVJA.** 290

„Chemotechna“ družba z omejeno zavezo, Ljubljana, Mestni trg 10

Budilke po Din 50-

Zajamčeno prvovrstne izdelke kupite samo pri urarju **M. Ilger-jevem Sinu**

Maribor, Gosposka ulica 15
Popravila hitro, dobro in poceni!

Otelečenje.

... Čez 300 krav z „Bissulin“ zdravljenih z enakim uspehom, nikdar ni nastopila pozornost vzbujajoča dražljivost, krave so normalno izvirle. Živinozdravnik Dr. S. Berl. Tierärztl. Wochenschr. 24. Jahrg. Nr. 18. „Bissulin“ se dobi le na odredbo živinozdravnika H. Trommsdorff, Chem. Fabrik Aachen. (Brošura) knjižica s sliko bolezni brezplačno pri zalogi: „LYKOS“ Mr. K. VOUK, ZAGREB, Jurjevska ulica 8. 594-VI

Ročna dela

kuhinjske preproge, prtičke, blazinice itd. Vseh vrst D.M.C. prejice

Velika zaloga volne!

L. PUTAN, Celje

179 Ustanovljeno leta 1898

Sveže Zagorsko apno

225

1^a Trboveljski Portland cement

kakor tudi cementni izdelki vsaki čas na razpolago

pri tvrdki **C. PICKEL, Maribor** Korosčeva 39

Danes vedo tudi otroci,

da je čistoča temelj zdravja. Kot njihove mamice, tako vedo tudi oni, da je najkrajša in najuspešnejša pot do snage — dosledno pranje s pravim terpentinovim

milom Gazela

184

GAZELA MILO

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

vršluje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen predajalec srečk državne razredne loterije.

198

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192